

Samarbejdet om det anbragte barn

Cases med fokus på kommunernes ansvar for at skabe rammer for samarbejdet mellem forældre/ familie og anbringelsessted

Samarbejdet om det anbragte barn

Cases med fokus på kommunernes ansvar for at skabe rammer for samarbejdet mellem forældre/ familie og anbringelsessted

Forord

Som praktikere (§ 54-støttepersoner) og som forældre til anbragte børn (i foreningen RIFT) oplever vi ofte eksempler på, at **rammerne for samarbejdet mellem anbringelsessteder og forældre/ familie desværre ikke er tilstrækkeligt kvalificerede og udbyggede**. Faktisk oplever vi ofte, at dette felt nedprioriteres i sagsbehandlingen og mere eller mindre overlades til tilfældighederne.

Som vi har inviteret fagfolk til at belyse på vores temaarrangement 20. november 2019, så kan det have alvorlige konsekvenser for de anbragte børn og unges trivsel og udvikling, hvis ikke dette samarbejde er så godt som muligt. Herunder kan barnet/den unge være fanget i en loyalitetskonflikt, som hæmmer trivsel og udvikling. **Se program for temaarrangement bagerst i denne case-samling.**

Foreningen RIFT (www.rift.center) udsendte i foråret 2017 brev til alle kommuner om de 5 vigtigste områder at forbedre på børne-ungeområdet.¹ Vi er nu i gang med at belyse hvert emne med temaarrangementer og case-samlinger. I foråret 2018 belyste vi undersøgelserne på området (se om Tema-arrangement 28/11 2018 og case-samling: "At blive undersøgt", på www.rift.center), og nu er vi nået til de vigtige rammer for samarbejdet omkring det anbragte barn.

RIFT arbejder med retssikkerhed – og det hertil tæt knyttede fokus på faglighed – så temaet her er *rammerne* for samarbejdet, og dermed afgrænser vi os i forhold til generelt at sige noget om anbringelsesstedernes eller forældrenes evner og vilje til samarbejde. Med vores fokus på retssikkerhed og god sagsbehandling har vi fokus på, om der opstilles gode nok rammer for det samarbejde, som kommunen ifølge lov og vejledning har ansvar for at etablere.

RIFT oplever desværre, at der ofte ikke opstilles gode nok rammer. Det er derfor, vi tager emnet op.

Som vi har pointeret i de forrige case-samlinger, så er vi ikke forskere men praktikere/ repræsentanter for målgruppen, så case-samlingen er en gengivelse af udvalgte repræsentative erfaringer og kommentarerne er ikke forskningsbaserede, men er vores praktisk/ teoretiske her og nu-vurderinger.

Indledningen er ligeledes ikke udtryk for gennemarbejdet research, men henvisning til den teoretiske og lovgivningsmæssige læsning, der danner baggrund for udvælgelse af og kommentarer til cases. Det er vigtigt for os også i denne case-samling at pointere, at vi har stor respekt for den store udfordring og kompleksitet – og ressourcemangel – der præger arbejdet på forvaltningerne. Så kritikken er en

1 <http://rift.center/onewebmedia/brev-til-kommunerne.pdf>

slags systemkritik - ikke kritik af den enkelte sagsbehandler/forvaltning. Men en kritik af manglende tilstrækkelig prioritering af etablering af rammerne for samarbejdet, måske manglende tilstrækkelig faglighed på feltet? – vi opfordrer hermed til at der sættes fokus - og herunder yderligere forskning - ind på området.

Foreningen RIFT
ved formand og § 54-støtteperson
Susanne Munck

Oversigt over eksemplerne på problematisk sagsbehandling om rammerne for samarbejdet mellem forældre/ familier og anbringelsessted:

Match/valg af anbringelsessted og den allerførste kontakt	Side
	21
1 "I kan d. 18. besøge den plejefamilie, vi har fundet. Vi har opsagt institutionspladsen med udgangen af måneden."	21
2 Anbragt over 150 km væk hjemmefra i "fremmed" kultur.	23
3 5 søskende anbringes 5 forskellige steder uden inddragelse af forældrene og uden efterfølgende klare eller brobyggende rammer for samarbejdet.	25
4 Dreng anbragt 50 km væk fra mor i kørestol med transportproblemer på sted med manglende tilstrækkelig tilgængelighed	27
5 "Vi bor på landet mor." Manglende information til forældrene om anbringelsesstedet.	29
6 "Du kan bare spørge løs". Når en mor får ansvaret for indhold på første vigtige møde.	31
7 "Nej tak, vi har et fint kendskab til din dreng ud fra sagsakterne" - nedprioritering af at indhente viden fra moren.	33
Den første tid	35
8 Kommunen påbyder institutionen ikke at samarbejde direkte med forældrene, da disse "er så manipulerende".	35
9 "Informationsvej": Mor skal spørge sagsbehandler, der skal spørge familieplejekonsulent, der så spørger plejemor ... og svarene skal samme vej. Kombineret med info hen over hovedet på barnet.	37
10 "Spøgelset flytter med": "Mor er svær at samarbejde med"- fortæller børnehaven til plejefamilien.	39
11 "I kan for resten møde jeres søns nye plejeforældre på lørdag, når de bringer ham til hendes storesøsters fødselsdag."	41
12 Når den første kontakt bliver skænderi om en rød kjole.	43

Rammer for samvær og afgørelser om samvær har betydning for samarbejdet	45
13 Når institutionen har "dobbeltkasket" på.	47
14 Psykologer vurderer, og omsorgspersonerne er enige om, at pigen reagerer voldsomt på rammerne for samvær. Forvaltningen ændrer – "af hensyn til pigen" – kun overfladisk på rammerne. Reaktionen belaster fortsat – foruden barnet - samarbejdet mellem plejeforældre og forældre.	49
15 Når samværsaftgørelser/ samværsplaner smitter af på samarbejdet: Forvaltningen bevilger plejeforældrene ændringer i planen uden at spørge forældrene.	51
16 Voldsom konfliktoptrapning for øjnene af barnet - forårsaget af, at mor og plejemor, trods ikke etableret samarbejde, selv skal stå for tilrettelæggelse af samværsplan.	53
Under anbringelsen	55
17 Barnets mor er den eneste, der ikke har modtaget statusudtalelser inden netværksmødet.	57
18 "Vi kan ikke oplyse dig om din søns sygdom, men må henvise til den ugentlige mail næste uge."	59
De gode eksempler	61
19 "Der er et hus til salg på vores vej: Var det ikke noget for jer?"	61
Hjemgivelse	63
20 Plejeforælder fastholder deres opsigelse, så drengen må på institution inden hjemgivelse kan finde sted. Der siges ikke behørigt farvel, og der er ingen efterfølgende kontakt.	63

Indledning

Af Susanne Munck, formand for RIFT og § 54 støtteperson

Præcisering af emnet for case-samling/ temaarrangement: "Samarbejdet om det anbragte barn":

Der foregår mange slags samarbejder om det anbragte barn/ den anbragte unge. Med mange involverede. **Her fokuserer vi udelukkende på kommunens etablering af rammerne for samarbejdet mellem omsorgspersonerne i barnets liv: Familie og anbringelsessted.** Vi fokuserer således ikke på de vigtige felter, der handler om samarbejdet om det anbragte barn/ den anbragte unge med skoler, daginstitutioner, sundhedsvæsenet, behandlere, SSP, med flere og berører kun sporadisk det øvrige samarbejde om barnet/ den unge mellem kommunen og forældrene.

Dette fordi RIFT's fokus er retssikkerhed og vores erfaringsgrundlag er forældres oplevelser i anbringelsessager, hvor loyalitetskonflikten hos barnet/ den unge er en hyppig oplevet erfaring.

Som nævnt i forordet, så ligger det udenfor RIFT's faglighed og ressourcer at forske eller at researche udtømmende om forskning på feltet. Så nedenstående omtale af forskning, litteratur og projekter på feltet tager udelukkende udgangspunkt i de kilder, vi i RIFT i den løbende praksis, netværksdeltagelse mm har fundet frem til/ orienteret os i.

Vi tror ikke, at det vrirler med forskning eller litteratur om emnet. Vi har ikke orienteret os om den *psykologiske* litteratur om emnet, men *håber* at der findes psykologisk forskning/ litteratur om dette vigtige felt: Vigtigheden af sammenhæng i anbragte børn og unges liv. Og om konsekvenserne når børn og unge havner i loyalitetskonflikter.

Socialstyrelsen udgav i 2012 **"Håndbog om forældresamarbejde"** og i 2017 (2. udgave 2019) **"Håndbog for det gode anbringelsesforløb i familiepleje."** I disse udgivelser samt i anbefalingerne i **"Vejledning i særlig støtte til børn, unge og deres familier."** (Vejledning nr. 3 til Lov om Social service) findes rigtigt gode anbefalinger om, hvordan der fra kommunens side kan sættes gode rammer op for det vigtige samarbejde omkring det anbragte barn/ den anbragte unge.

RIFT finder det problematisk, at den på mange måder gode lovgivning/ vejledning samt anbefalinger fra Socialstyrelsens side sjældent opleves efterfulgt i praksis. Den gode historie er, at anbefalingerne i ovennævnte publikationer stemmer overens med det, som RIFT/ forældre og § 54 støttepersoner ud fra egne, daglige praksiserfaringer kunne ønske sig.

Vigtigheden af det gode match

I vores søgning efter eksempler på projekter/ forskning om samarbejdet familie/ anbringelsessteder har vi hovedsageligt fundet eksempler om samarbejdet mellem plejefamilier og forældre / familier herunder:

"Det gode match – erfaringer fra et projekt om inddragelse af børn og forældre i matchet til en plejefamilie." Udgivet 2018 af Center for Familiepleje, Københavns Kommune.

Det er en rapport om et spændende projekt i Københavns Kommune med fokus på at sikre det gode match, når der anbringes i plejefamilie. Vi vil her ikke referere de dele af projektet, der handler om at skabe det gode match, men vi mener i RIFT, at dette er en rigtig vigtig proces og ser nogle fantastiske muligheder i den grundighed, der udvises i projektet. En inddragelse af forældre og børn og unge, hvor man giver sig tid til at høre, hvilke ønsker barnet, den unge samt familien har til en plejefamilie, og hvor der er eksempler på, at de kan vælge mellem flere forskellige plejefamilier. Som det fremgår tydeligt af vores case- eksempler, er det desværre langt fra den daglige virkelighed, vi oplever. Men vi er sikre på, at det at være så grundig om matchet - om end slidsomt og ressource-og tidskrævende - i sidste ende giver bedre resultater for de anbragte, familierne og plejefamilierne.

Fordi denne grundige proces er til stor nytte for det kommende samarbejde under anbringelsen.

Vi ser frem til, at Mette Larsen, leder af Videntcenter for Anbragte Børn og Unge (det tidligere Videnscenter for Familiepleje, der har udgivet rapporten) på temaarrangementet 20/11 2019 holder oplæg om projektet.

Her holder vi vores fokus på, hvad der i projektrapporten skrives om samarbejdet og rammerne for dette under anbringelsen:

Allerede **når familiepleje bliver overvejet som en mulighed, iværksættes der forventningsafstemningssamtaler** med deltagelse af barn eller ung, forældre, plejeforældre, sagsbehandler og familieplejekonsulent. S. 33 i rapporten er forventningsafstemningssamtaleforløb nærmere beskrevet. Det indebærer samtaler både før anbringelsen og ved indledningen af anbringelsen. Formålet med samtalerne er at afstemme de involverede parters forventninger – både inden og undervejs i anbringelsen. Samt at skabe forudsætningerne for et konstruktivt samarbejde fremover og som en sikring af, at samtlige parter har hørt det samme – for at undgå misforståelser.

I et senere afsnit, hvor børnene/ de unges perspektiver af forløbet bringes, peger flere af børnene/ de unge på, hvordan kontakten mellem forældre og plejeforældre har betydning for deres egen trivsel i plejefamilien. De nævner f.eks. at det er en fordel, når forældre og plejeforældre kan tale sammen: *"Det gør mig lidt mere tryk, at de ligesom kan kommunikere sammen, for så behøver jeg ikke hele tiden tænke på, okay, min mor hun siger, at jeg skal sige til dem (plejefamilien), og de siger, jeg skal sige det til min mor."* (Magnus, 13 år)." (Det gode match s. 52.)

S. 53 beskrives, hvordan enkelte af børnene/ de unge i undersøgelsen beskriver forældre, som ikke billiger anbringelsen og giver udtryk for, at dette er et vanskeligt felt for dem at være i, bl.a. fordi de oplever en loyalitetskonflikt i forhold til forældrene ...

Andre af børnene og de unge fremhæver den gode kontakt, som de oplever deres forældre og plejeforældre har, og giver indtryk af at være glade for dette.

Fra rapportens afsnit **om Forældres perspektiv** (fra side 56) har vi plukket disse for RIFT genkendelige problemstillinger ud:

- Vigtigheden af at anbringelsesstedet ikke er langt væk, så barnet/ den unge kan fortsætte skolegang/ fritidsaktiviteter i kendte omgivelser, og forældre fortsat kan deltage i skolesamarbejde osv.
- For etniske familie om ønsker om kulturelle hensyn.
- Fokus på hvilken slags familie plejefamilien er.
- Fokus på, hvorvidt der er tid i plejefamilien til børnene.

Forældrene peger i vid udstrækning på **sagsbehandlingens betydning** –

f.eks.: s. 59 – 60, hvor en mor beskriver både dårlig sagsbehandling og efterfølgende bedre sagsbehandling

- at opleve forvaltningens måde at agere på som ødelæggende for mulighederne for at kunne etablere et samarbejde. Ikke at føle sig inddraget, og føle sig talt ned til.

- og efter et sagsbehandlerskifte:

- vægt på at blive inviteret til møde alene *"altså jeg skal ikke sidde foran syv mennesker klædt i rustning ... tit så har det været sådan på netværksmøder. ... Så sidder der fem mennesker overfor én, der ligesom skal sørge for, at man ikke løber af sporet, eller ligesom ikke rykker ved de planer, de har lagt ... Men hun (red. ny sagsbehandler) inviterede mig bare, hende og mig: Goddag, her er et menneske, jeg sidder foran og det har en historie. ...vi drøftede nogle ting, og hun sagde: Ja, det her kan nok ikke lade sig gøre, det her kan godt lade sig gøre, det her vil jeg kigge videre på ... og hun spurgte mig så: Hvad er vigtigt for dig."*

Flere forældre beskriver fra forvaltningen at opleve sig set på med blik kun for mangler, mens alle de ressourcer, de har, ikke bliver set eller anerkendt.

(Det gode match, s. 60)

I rapporten citeres forældres syn på matchet og barnets trivsel i plejefamilie (s. 61- 63).

Her beskrives såvel eksempler på godt samarbejde og god trivsel som eksempler på dårlig trivsel og dårligt samarbejde, som kædes sammen med forvaltningens håndtering af sagen.

Plejefamilien beskrives i et eksempel som talende med "to tunger" og at det er svært at "mærke hvem de er". Af samme mor beklages, at samværet nedbringes til mindst muligt.

S. 63

I afsluttende afsnit: Diskussion s. 63 – 65 peges på undersøgelser om vigtigheden af at inddrage forældrene aktivt, hvis en anbringelse skal kunne fungere optimalt for barnet, den unge og de voksne. RIFT bider mærke i, at de undersøgelser, der henvises til, er af ældre dato (1996, 2007, 2010) – herunder ældre i forhold til de i Danmark iværksatte reformer, hvor bl.a. øget forældreinddragelse er et element. Vi bliver således bekræftet i, at der formentlig ikke er forsket nok/ aktuelt på dette vigtige felt.

I rapportens litteraturliste (s.92) er der ligeledes først og fremmest mest ældre litteratur, men dog et par rapporter af nyere dato om samarbejdet mellem plejefamilier og kommuner samt nogle mere overordnede forskningsrapporter om anbragte børn og unges trivsel foruden de ovennævnte håndbøger fra Socialstyrelsen.

I diskussions-afsnittet om forældreperspektiver i Det gode match henviser rapporten (s. 63) til Høilund og Juuls (i "Anerkendelse og dømmekraft i socialt arbejde", Hans Reitzel, 2005) påpegning af etik og anerkendelse: "Det handler om at bestrebe sig på god etik i form af anerkendelse og minimering af krænkelser, dels fordi forældre er borgere med rettigheder, og dels fordi det kan medvirke til det bedst mulige samarbejdsklima mellem forældre og plejeforældre omkring barnet eller den unge, mens det er anbragt, af hensyn til barnet eller den unges trivsel og udvikling under anbringelsen."

Der reflekteres videre - stadig med henvisning til Høilund og Juul og Axel Honneths anerkendelsesperspektiv - over den betydning det har, at der er tale om en tvangsmæssig foranstaltning, at det kan overskygge oplevelsen af at have indflydelse ved f.eks. at være inviteret til samarbejds møder mm.

Men det påpeges samtidig, at **"Graden af forældres oplevelser af krænkelser kan i nogle tilfælde mindskes, hvis forvaltningen evner at forvalte den magt, de er i besiddelse af, på en etisk forsvarlig måde. Dertil kommer, at det har stor betydning for om borgeren oplever sig mødt og anerkendt på sin egen problemforståelse og med blik for de forældrekompetencer, borgeren trods alt besidder..."** (Anerkendelse og dømmekraft i socialt arbejde, citeret i Det gode match s. 64).

Vi er i RIFT i den grad enige i dette sidste citat, som beskriver grundlaget for vores

forenings vision: At lovgivningen og god forvaltningsetik overholdes. For love og vejledning angiver gode rammer også på dette felt.

Ofte geografisk stor afstand mellem forældrenes hjem og anbringelsessted

Vi bider mærke i, at forældre i rapporten har stort fokus på, hvor anbringelsesstedet ligger. Oftest ud fra et ønske om, at hvis børnene kan blive i det kendte miljø, er det nemmere at opretholde kontakten mellem børn og forældre, samt at forældrene så nemmere fortsat kan være inddraget i børnenes dagligdag.

Ikke desto mindre er det langt fra almindeligt, at børn anbringes i nærmiljøet. Tværtimod. Som det afdækkes i undersøgelsen fra 2017: **Familiepleje i Danmark af Inge Bryderup, Mie Engen og Sune Kring**, så bor familieplejerne i sammenligning med hele befolkningen oftere i landdistrikter end i hovedstadsområdet/ større bymæssige bebyggelser. " Det kan have den konsekvens, at mange anbragte børn og unge anbringes forholdsvis langt væk fra forældrene ... Det kan antages at have indflydelse på deres muligheder for at have regelmæssigt samvær og kontakt med forældrene... " (*Familiepleje*, s. 515)

Som det fremgår af case-samlingen, så er der ofte langt mellem anbringelsesstederne og forældrenes hjem. RIFT kender til mange afgørelser om nedsatte samvær, der er begrundet i den lange tur for børnene, ligesom RIFT kender mange eksempler på forældre, der har svært ved at fastholde deres uddannelse og job mm, fordi de er nødt til med jævne mellemrum at bede om hele eller halve fridage for at passe deres samvær. Foruden den generelle konsekvens, at forældrene ikke kender til børnenes nærmiljø, skole osv.

Den store afstand har således også indflydelse på samarbejdet mellem forældre og anbringelsessted om det anbragte barn/ den anbragte unge. Samtidig med, at børns og ikke mindst unges loyalitetskonflikt kan forøges, for eksempel af det svære valg, om de vil på weekend hos forældrene, som de savner og som savner dem, eller blive hvor de er og passe deres ungdomsliv med fester og kammerater.

Byg bro

Mens vi researchede i forhold til arrangement og case-samling, udgav **Jytte K. Jakobsen** bogen **Byg Bro**.

Det er for os i RIFT en fornøjelse at læse Byg Bro, som supplerer det, vi her skriver om rammerne for det gode samarbejde ved bl.a. at komme med konkrete eksempler og anbefalinger til plejeforældre.

Jytte Jakobsen fokuserer alene på gode handlinger plejeforældrene kan yde og ikke på, hvordan og hvorvidt kommunen giver dem muligheder for det.

Desværre ved vi i RIFT, at de gode intentioner beskrevet i Byg Bro ikke altid kan udføres i virkeligheden. Som det fremgår af case-eksempler, kan kommuner desværre undlade at fremme, at det sker eller ligefrem forhindre det.

Men vi synes, det er fint, at Jytte Jakobsen i Byg Bro ikke forholder sig til dette, men alene kommer med beskrivelser af de gode eksempler og anbefalinger til plejeforældre, uafhængig af, hvorvidt kommunerne giver rammer for det. Vi oplever heldigvis af og til i RIFT, at plejeforældre (og opholdssteder/ institutioner) tager initiativ til og er hjælpsomme i forhold til at bidrage til, at kommunerne ændrer på eventuelt forhindrende rigide rammer for det gode samarbejde.

Vi forestiller os at Jytte Jakobsens bog kan inspirere såvel plejeforældre som relevante fagpersoner i kommunerne.

Vi bringer her den sidste side fra Byg Bro: "Broen" som i poetisk form er opsummerende for det gedigne faglige indhold i bogen:

s. 93:

Broen

Tænk, hvis alle os, der er omkring barnet, kunne få tid til
at mødes og snakke med hinanden.

Tænk, hvis vi lyttede mere til barnet, lyttede mere
med hjertet end med forstanden.

Tænk om barnet, der bliver flyttet væk fra sin mor og far,
altid må blive rummet og forstået med den historie, det har.

Barnet har bedsteforældre, mostre og onkler, det mister,
Familiebåndet med ét slag bare brister.
Barnets forældre står magtesløse og ser,
og barnet, de elsker, *føles ikke som deres mer*.

Tænk, om far altid var far, og mor altid var mor,
også selvom de ikke lever op til det, de selv og vi – *håber og tror*.

Tænk, om der var plads til barnets forældre
i den nye familie, i tanker og ord:

Et billede, et brev, et besøg, milde øjne, et smil – og barnet gror.

Tænk, om barnet mødte voksne, der ville stå stille.
Tænk, om barnets historie fulgte med, helt fra det var lille.
Tænk, om barnet kunne vokse op med håb og en tro
på, at der mellem to familier faktisk kan bygges en rigtig stærk bro.

En bro, der kan bære i dage med storm og med blæst,
en bro, hvor det ikke handler om, hvem der er bedst.
Tænk, om barnet i livet kunne gå frit frem og tilbage
og vide sig elsket og værdifuld alle dage.

Af Jytte Jakobsen, 2008

I bogen **Hverdagsliv og livsforløb: Tværprofessionelt samarbejde om støtte til børn og unges livsførelse af cand. Psych., ph.d. og lektor Ida Schwartz** pointerer forfatteren i kapitlet "Forældre i fællesskaber" (s.138) vigtigheden af forældresamarbejde uanset om barnet er anbragt i plejefamilie, på opholdssted eller på institution. Med fokus på institutioner kommer hun med eksempler og gennemgår indledningsvis på det overordnede plan, hvordan der indenfor anbringelsesområdet føres tilbagevendende og modsatrettede diskussioner om, hvorvidt børn er bedst tjent med at afbryde eller bevare kontakten til deres forældre under anbringelse.

Forfatteren omtaler herunder, at tilhængere af Margaret Mahlers psykoanalytiske objektrelationsteori har været fortalere for, **at professionelle understøtter kontakten mellem børn og forældre uanset familiens situation.**

"Her argumenteres for, at børn, der har knyttet sig til deres forældre, altid vil være bærere af psykologiske bånd til dem. Ifølge denne teoridannelse kan forældre ikke skiftes ud. Lovgivningen i de nordiske lande tager udgangspunkt i den sidste (red. denne) teoridannelse og lægger dermed vægt på at understøtte børns relationer til deres forældre.² (Egelund, 2011). Denne tilgang er også i overensstemmelse med børnekonventionens principper om børns ret til at kende deres familie. Det betyder at børn har ret til at blive støttet i at bevare og udvikle relationen til deres forældre, også selvom børnene anbringes som spæde." (Hverdagsliv, s. 140).

Forfatteren pointerer de professionelles ansvar for at møde forældrene fordomsfrit, skabe muligheder for godt samarbejde og påpeger, at **"Socialpædagogisk praksis**

2 Her henviser forfatteren til T. Egelunds artikel: Institutionel ambivalens overfor anbragte børns forældre i : Døgninstitutionen: Modsætninger og strategier når børn og unge anbringes. – Kbh.: Hans Reitzel, 2011.

i forhold til forældresamarbejde varierer meget, og der savnes en ensartet tilgang, der understøtter lovgivningens påbud om, at børn i videst muligt omfang skal have mulighed for at bevare og udvikle relationen til deres forældre.” (Hverdagsliv, s. 140)

Generel sparsom kontakt mellem anbragte børn og deres forældre:

Forfatteren citerer T. Egelund for i forløbsundersøgelse, 2008, at påvise, at halvdelen af børnene havde kontakt med deres mor en gang om måneden eller sjældnere. Dette synes ikke aktuelt at have ændret sig synderligt:

Inge Bryderup beskriver fra den store undersøgelse ”Familiepleje i Danmark”, 2017 (*her citeret fra hendes forord i ”Byg Bro”*):

”Forskning viser, at de tidligere anbragtes relationer til deres forældre under anbringelser, har stor følelsesmæssig betydning langt ind i voksenlivet – også for de børn, der har været anbragt uden for hjemmet i det meste af deres barndom. Nyere forskning viser imidlertid, at kontakten mellem anbragte børn og deres forældre er yderst begrænset, og det samme er tilfældet i forhold til kontakten mellem familieplejere og børn/ unge, efter at deres anbringelse er afsluttet hos de pågældende familieplejere. Blandt de familieanbragte børn og unge er det næsten halvdelen af dem, der ikke ser deres far og en femtedel, der aldrig ser deres mor underanbringelsen.” (Bryderup, i Byg Bro s.7 - 8). I ”Familiepleje i Danmark” (s. 397) viser forfatterne undersøgelsens resultater om, hvor lidt de familieplejeanbragte børn ser deres forældre foruden den gruppe børn, der som nævnt ovenfor aldrig ser deres forældre.

13,6 %/ 6,7 % ser hhv mor / far en gang om ugen.

33,2 %/19% ser hhv mor/ far to gange om ugen.

21,8 %/ 17,7 % ser hhv mor/ far en gang om måneden.

13,5 %/ 13,8% ser hhv mor/far mindre end en gang om måneden.

(*Familiepleje s. 396*)

Samvær og samvæershypighed er ikke et særskilt emne for denne case-samling udover den betydning det har for samarbejdet om barnet og barnets oplevelse af sammenhæng.

Her pointerer Ida Schwartz, at ”I de fleste tilfælde er børn og unge afhængige af, at professionelle organiserer fleksible muligheder for samvær og kontakt. Det er ligeledes vigtigt, at professionelle tager hånd om de oplevelser og svigt og konflikter, der kan være følgen af kontakten til forældre. Målet er altså ikke, at kontakt

og samvær fungerer perfekt, men at professionelle viser, at de finder relationen til forældrene betydningsfuld, også selvom kontakten i perioder er konfliktfyldt.”

(Hverdagsliv s. 141)

Forfatteren citerer en tidligere anbragt, Sille, for at udtrykke, at ”min pointe er, at man skal ikke bare opgive at komme videre med forældrene, selv om barnet måske ikke får den fedeste kontakt med dem

Jeg forestiller mig, at der var et fedt samarbejde mellem forældre og pædagoger, hvor man nedbryder den barriere, der ofte er mellem dem, den gensidige irritation og had. Væk med det. Og begynde at acceptere: jamen vi skal sgu samarbejde om det her. Og hjælpe forældrene.”

(Hverdagsliv, s. 141)

Det pointeres af Ida Schwartz, at kontakten ikke bør at være statisk, baseret på et øjebliksbillede, men at det må vurderes konkret og løbende sammen med børn og forældre, hvordan det giver mening at understøtte kontakten mellem børn og forældre. *(Ibid s. 144)*

Ida Schwartz påpeger, hvordan der nu findes mange forskellige familieformer og peger på, hvordan livet med delt omsorgsvaretagelse mellem forældre og et anbringelsessted kan anskues som endnu en måde at leve på.

Hun citerer en undersøgelse fra 1996 (v. Bibbi Wegler og Hanne Warming (Barnet mellem to familier)), der peger på, **”at forældre savner, at professionelle har rutiner for at indgå praktiske aftaler for samarbejdet og planer for opfølgning af dette.”** *(Ibid s. 145)*

Her slutter vi vores nedslag i forskning og litteratur om emnet med et SUK over, at det billede vi tegner med vores cases, som er udvalgt blandt mange mulige, og som vi anser for at være repræsentative – viser samme manglende rutiner for at skabe rammer for samarbejde, som påpeget i 1996 – for 23 år siden!

Det bestyrker os desværre i vores oplevelse af, at dette emne er yderst vigtigt og påtrængende.

Anvendt litteratur og links

Anerkendelse og dømmekraft i socialt arbejde/ P. Høilund og S. Juul. - Hans Reitzels Forlag, 2005.

BYG BRO: Samarbejdet mellem forældre og plejeforældre. – Jytte K. Jakobsen, 2019.

Det gode match – erfaringer fra et projekt om inddragelse af børn og forældre i matchet til en plejefamilie/ Signe Bressendorff og Line Klyvø. - Videnscenter for familiepleje, 2018.

Familiepleje i Danmark/ Inge M. Bryderup, Mie Engen & Sune Kring. - Klim, 2017.

Hverdagsliv og livsforløb: Tværprofessionelt samarbejde om støtte til børn og unges livsforløb/ Ida Schwartz. - Klim, 2014.

Håndbog for det gode anbringelsesforløb i familiepleje. - Socialstyrelsen, 2. udgave 2019.

Håndbog om forældresamarbejde. Forældresamarbejde og - støtte ved anbringelser af børn og unge. - Socialstyrelsen, 2012.

Lov om social service (Serviceloven) Børne -og Socialministeriet
LBK nr 798 af 07/08/2019
<https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=209925>

Samarbejdet omkring det anbragte barn: En spørgeskemaundersøgelse blandt § 54-støttepersoner/ Anette Faye Jacobsen. - Institut for Menneskerettigheder, 2019.

<https://menneskeret.dk/udgivelser/samarbejde-anbragte-boern>

Vejledning om særlig støtte til børn, unge og deres familier
(Vejledning nr. 3 til serviceloven)
VEJ nr 9142 af 26/02/2019
<https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=205101>

Sideløbende med vores brainstorm og research kiggede vi i RIFT Vejledningen til lovgivningen på området igennem:

VEJ nr 9142 af 26/02/2019 Gældende

Herfra fandt vi paragraffer og punkter frem af relevans for case-samlingens emne - som baggrund for udvælgelsen af cases.

Vores uddrag fra vejledningen kan findes på vores hjemmeside.

<http://rift.center/onewebmedia/Loven.pdf>

Vi er ikke jurister i RIFT, men vi kan da godt læse vejledningens tekster, som vi desværre ofte oplever, at sagsbehandlerne ikke kender. På vores temadag 20/11-2019 kommer jurist Bente Adolphsen og gør os klogere på, hvad loven siger om kommunens forpligtelser og ansvar vedrørende rammerne for samarbejdet om det anbragte barn mellem familie/ forældre og anbringelsessted.

Case-samling

Afforeningen RIFT ved Rikke Skovgaard-Bech og Susanne Munck (§ 54 støttepersoner)

Som i Foreningen RIFT's øvrige 3 case-samlinger (se www.rift.center) er baggrunden for dispositionen og udvælgelsen af cases brainstorm og erfaringsudveksling blandt støttepersoner og forældre fra målgruppen af forældre til anbragte børn. Denne gang fordybede vi os i emnet på arbejdsseminar på Faxe Vandrehjem.

Til inspiration om fokus på også de fysiske rammer for samarbejdet

Vi ved af erfaring, at det er relevant for fordybelse og samarbejde - ikke mindst

om følsomme emner - at der er tid, rum og plads og gerne andre og smukkere omgivelser, end dagligdagen giver.

Med vores eksempel vil vi vise, at i samarbejdet mellem mennesker, som samarbejdet om det anbragte barn/unge er, kunne man overveje, om der kunne arbejdes også med de fysiske og tidsmæssige rammer for de vigtige samarbejds møder, som ofte finder sted i golde rådhuslokaler, hvor man forinden har ventet på at blive låst ind. Hvis samarbejdet mellem parterne ikke er godt etableret eller ikke er godt, er ventetiden sammen i Rådhushallen ikke det optimale. Vi har flere eksempler på, at der er ført til journal, at plejeforældre har udtalt, at de biologiske forældre virkede meget kritiske, da man ventede sammen. Omvendt har vi gode eksempler fra forløb med fælles oplevelser i andre omgivelser, hvor børn, unge, plejeforældre og forældre (af superviserende psykologer) er opfordret til/ støttet i sammen at planlægge og gennemføre aktiviteter - f.eks. i naturen.

Tilbage til dispositionen for case-samlingen, som er baseret på brainstorm, gennemgang af, hvad lov og vejledning skriver, suppleret med gennemgang af litteraturen nævnt ovenfor, herunder Socialstyrelsens "Håndbog for det gode anbringelsesforløb i familiepleje" og "Håndbog om forældresamarbejde."

Den gode historie er, at anbefalingerne i sidstnævnte håndbøger og i øvrigt også hvad loven foreskriver, og hvad der anbefales i vejledningen, falder helt fint i tråd med de emner og ønsker forældrene peger på.

Med denne case-samling vil vi påpege de desværre mange eksempler på, at det ikke går som anbefalet/ eller som loven foreskriver. Det betyder ikke, at vi ikke har fokus på, at der også findes mange gode historier. Vores mission som forening med fokus på retssikkerhed er at påpege, hvor der bør forbedres. Vores vision er dog også at skabe/ deltage i fora, der sætter fokus på løsninger af de komplekse problemstillinger. Derfor har vi til temadagen 20/11 2019 - se program bagerst i bogen - inviteret aktører på feltet, der kan hjælpe os med at pege på løsninger.

Men vi er nødt til at vise de dårlige historier, så vi kan få ændret praksis på området.

Dispositionen for cases ses forrest i bogen. Vi har søgt at tage emnerne op i anbringelsesforløbenes kronologiske rækkefølge.

Match/valg af anbringelsessted og den allerførste kontakt

1. "I kan d. 18. besøge den plejefamilie vi har fundet.

Vi har opsagt institutionspladsen med udgangen af måneden."

Børn	Piger 9 måneder, 2 år
Forældre	Forældre Sidst i 20'erne
Anbringelseshistorik	Ændring af anbringelsessted (fra observationshjem til plejefamilie)
Anbringelsessted	Plejefamilie
Afstand mellem forældre og anbringelsessted	Ca. 70 km
Samtykke til anbringelsen	Nej
Årstal	2018

Efter ophold på observationshjem i cirka 4 måneder skal børnene flyttes til plejefamilie. Forældrene er bekymrede for, hvordan de så små børn har det på institutionen og håber først på at Ankestyrelsen vil hjemgive, men da pigerne ikke hjemgives, ser forældrene herefter frem til, at pigerne skal flyttes til en plejefamilie. Forældrene hører i måneder ikke noget om processen med at finde anbringelsessted indtil de d. 31. januar modtager et brev om, at der er fundet en plejefamilie som de den 18. februar vil kunne besøge.

Der står i brevet, at man på møde inden vil informere forældrene om den plejefamilie, der er fundet til pigerne, samt at pladserne på observationshjemmet er opsagt til udgangen af februar.

Forældrene bliver glade for, at der er udsigt til, at pigerne kan flyttes fra observationshjemmet, men bliver bekymrede over, at de åbenbart ikke har nogen mulighed for at sige nej til valget af den konkrete plejefamilie, eftersom pladserne på observationshjemmet allerede er opsagt.

Deres advokat skriver til kommunen, at loven siger, at der skal træffes afgørelse om valg af konkret anbringelsessted, og at man som udgangspunkt ikke kan flytte børnene, før en evt. anke over afgørelsen er færdigtbehandlet.

Forældrene er efterhånden meget skeptiske, selvom de af deres sagsbehandler og familieplejekonsulent får forklaret, at det er en rigtig velegnet familie.

HELDIGVIS er det et godt match. Forældrene bliver glade for plejefamilien, også selvom familien bor langt væk, for forældrene har selv boet på landet og vil gerne have, at deres piger bor landligt.

MEN det kunne have været en rigtig dårlig start på et samarbejde, fordi det pludseligt skulle gå så stærkt, at forvaltningen end ikke havde tid til at overholde loven.

Kommentar

Kommunerne overser og undlader desværre ofte at overholde loven/ informere forældrene om deres rettigheder, med risiko for konflikter fra start af anbringelsen på det nye sted.

2. Anbragt over 150 km væk hjemmefra i "fremmed" kultur.

Børn	Dreng 10 år
Forældre	Mor mit i 30'erne med etnisk minoritetsbaggrund
Anbringelseshistorik	Ændring af anbringelsessted (fra akut institution til plejefamilie)
Anbringelsessted	Plejefamilie
Afstand mellem forældre og anbringelsessted	Over 150 km væk
Samtykke til anbringelsen	Nej
Årstal	2016

Drengen anbringes akut, da der underrettes, og moren anklages for at slå drengen, som anbringes på en akutinstitution. Familien får afslag på netværksanbringelse. Han flyttes efter nogle måneder til en plejefamilie over 150 km væk på landet, hvor der hverken i skolen eller i plejefamilien er andre med samme etniske baggrund. Samværet berammes til en gang om måneden, begrundet med, at der er så langt for drengen at tage.

Moren inviteres ikke til at komme i plejefamilien og se, hvor drengen bor. Hun ønsker med hjælp fra sin § 54 støtteperson at få mere samvær ved at hun til hvert andet samvær besøger drengen, hvor han bor.

Dette får moren afslag på, men hun inviteres til et besøg, som er uformidlet og på grund af kulturforskelle ikke forløber godt. Drengen bliver flov over sin mor.

I den kort efter færdiggjorte forældrekompetenceundersøgelse, hvori også drengen undersøges, konkluderes der, at drengen ønsker at være dansk, men samtidig ønsker at bevare sit oprindelige kulturelle tilhørsforhold.

Pludseligt får drengen det meget dårligt og ringer hjem til sin mor. Grædende

og råbende siger han, at han savner moren og familien, og at han vil bo hjemme.

Næste gang han er på samvær, vil han ikke med plejemoren ned til bilen hjem. Anbringelsen i plejefamilien bryder sammen, og drengen anbringes først midlertidig og senere fast hos den tidligere afslåede netværksplejefamilie, der har samme kulturelle baggrund som drengen og moren.

Kommentar

Det kan blive ekstra problematisk at finde det gode match og kræver stor grundighed i sagsbehandlingen, når der er tale om kulturelle forskelle.³ I sådanne sager er det særligt vigtigt, at forvaltningen skaber de bedst mulige rammer for samarbejdet for at hindre at børnene udover loyalitetskonflikter havner i kulturelle konflikter/identitetskonflikter. Desuden skal der ifølge FN's børnekonvention sikres kontinuitet i børns liv. I P1 morgen tirsdag 15. oktober 2019 fortalte en plejemor om sit plejeforhold til et spædbarn med etnisk minoritetsbaggrund fra en muslimsk familie, at hun havde stillet som krav/ af kommunen fået lovning på, at barnet skulle opdrages og leve dansk inklusive spise svinekød, tale dansk osv. Et sådant indslag bekræfter RIFT's erfaringer om dels at kommuner ofte ikke medtænker mulighed for hjemgivelse, og dels ikke kender til børnekonventionens påbud om kontinuitet i børns liv. Plejemoren fortalte ikke overraskende, at der på den baggrund var konflikt i forhold til barnets familie. RIFT kender desuden til hurtige om-anbringelser af børn med etnisk minoritetsbaggrund, da det var overset af både kommune og Socialtilsyn, at plejeforældrene havde direkte racistiske holdninger.

3 Se eksempler i: RIFT case-samlingen "Børne-ungesager i etniske minoritetsfamilier."
http://www.rift.center/onewebmedia/Boerne-og-ungesager-i-etniske-minoritetsfamilier_web.pdf

3. 5 søskende anbringes 5 forskellige steder uden inddragelse af forældrene og uden efterfølgende klare eller brobyggende rammer for samarbejdet.

Børn	Søskende mellem 9 måneder og 16 år
Forældre	Forældrepar i 30 'erne
Anbringelseshistorik	Førstegangsanbringelse
Anbringelsessted	Plejefamilier
Afstand mellem forældre og anbringelsessted	Fra 5 til 50 km
Samtykke til anbringelsen	Både ja og nej.
Årstal	2012

Forældre til en større søskendeflok mellem 9 måneder og 16 år har af deres forrige bopælskommune fået anbragt nogle af deres børn. Forældrenes advokat tog initiativ til, at en del af børnene efter aftale med kommunen blev anbragt med samtykke i netværksplejefamilier. Det hørte med til aftalen, at de øvrige børn kunne blive i hjemmet med støtte. Forældrene er som følge af deres boligsituation nødt til at flytte til en anden kommune. Trods både mellemkommunal underretning og forældrenes egen henvendelse med ønske om støtte sætter den nye kommune ikke indsats i gang, før der kommer underretninger. Indsatsen er ikke tilstrækkelig, og de resterende børn anbringes uden samtykke. Forældrene appellerer til, at børnene anbringes sammen med søskende, og at det undersøges, hvorvidt nogle af børnene kan anbringes i de netværksplejefamilier, der allerede er i spil.

Bopælskommunen handler selv uden hensyn til dette og uden inddragelse af forældrene og anbringer børnene i hver sin plejefamilie. Der etableres først mange måneder inde i anbringelserne (og efter forældrenes gentagne ønske) netværksmøder med plejefamilierne. Forældrene bliver bevidste om, at den fremmede dame, de inden anbringelsen mødte i børnenes institution, var en kommende plejemor på observation. Forældrene er i sorg og er så frustrerede over mangel på klare rammer for samarbejdet samt manglende kendskab til plejefamilierne, at de kommer til at rette deres frustrationer mod pleje-

familierne. På trods af dette beder de - som supplement til de langt om længe etablerede halvårslige netværksmøder – gentagne gange forgæves forvaltningen om mulighed for, at der etableres "kaffeaftaler" med plejeforældre. "Kaffemøderne" har de gode erfaringer med fra deres samarbejde med netværksplejeforældrene. Forældrene beder desuden gentagne gange om, at plejeforældrene i tilflytningskommunen bruger mere tid i deres hjem, når de afleverer og henter børnene. Dette sker først langt senere og sporadisk.

4 år senere konstaterer en fornyet forældrekompetenceundersøgelse at alle børn lider af loyalitetskonflikter. Psykologerne anbefaler processer om forøget samarbejde og sammenhæng, der vil kræve fornyede indsatser fra såvel forældre, plejeforældre og forvaltning. Disse indsatser aftales, men bliver aldrig for alvor iværksat.

Kommentar

Igen et eksempel på at kommunen ikke inddrager forældrene i valget af anbringelsessteder og dernæst ikke gennemtænker og iværksætter de rette rammer for samarbejde og dermed ikke får skabt sammenhæng i børnenes verden. Desværre er det også et eksempel på, at forvaltningen ikke lytter til forældrenes egne forslag, og selv ikke, når fagfolk kommer med anbefalinger, følges disse. Som det fremgår af omtalen i indledningen af rapporten fra København om Det gode match, peger interviewede forældre på, at generelle fejl og mangler og manglende anerkendelse i sagsbehandlingen let kommer til at influere på, hvorvidt også samarbejdet med anbringelsesstedet fungerer. I den omtalte sag har et sagsbehandlerskifte og vedholdenhed fra forældreside dog medført, at samarbejdet med plejefamilierne NU er blevet vigtigt punkt i børnenes handleplaner.

4. Dreng anbragt 50 km væk fra mor i kørestol med transportproblemer på sted med manglende tilstrækkelig tilgængelighed.

Børn	Dreng 9 ½ år
Forældre	Mor i 30'erne, kørestolsbruger
Anbringelseshistorik	Første gang, efter § 51-undersøgelse
Anbringelsessted	Institution
Afstand mellem forældre og anbringelsessted	Ca. 50 km
Samtykke til anbringelsen	Nej
Årstal	2016

Efter tidligere § 50 undersøgelse med angivelse af støtteforanstaltning, som kun delvis sættes ind, bliver forvaltningen bekymret for drengen, og et skoleskift kommer på tale. Moren ønsker for sin søns skyld at udsætte skoleskiftet til efter juleferien, men forvaltningen fastholder og ønsker nu iværksat en ny § 50-undersøgelse, som moren som følge af uenigheder og det dårlige samarbejde ikke umiddelbart samtykker til.

Drengen anbringes derfor (efter afgørelse i børn og unge-udvalget) lige inden jul på institution til en § 51 undersøgelse. Da undersøgelsen efter 2 måneder er afsluttet, og forvaltningen på baggrund af undersøgelsen indstiller til anbringelse, som afgøres af børn og unge-udvalget, bliver det på samme anbringelsessted som under undersøgelsen. Blot på en anden afdeling.

Der udarbejdes aldrig en afgørelse om valg af konkret anbringelsessted. (Forvaltningen hævder, at en sådan ligger inde i indstillingen til B og U, og trods anmodning fra advokat og Ankestyrelse er en afgørelse aldrig fremsendt.) Moren ville have klaget over den, bl.a. da der ikke er tilgængelighed for hende på institutionen. Hun vil aldrig kunne se drengens værelse og har så store fysiske udfordringer med transporten til stedet, at der ikke har kunnet etablere samvær på institutionen.

Kommentar

Der er flere komplicerende faktorer i denne match-situation. Såvel at der er tale om akut § 51 anbringelse, som at mor har funktionsnedsættelse og dermed behov for hensyn ift tilgængelighed.

Institut for menneskerettigheder udgav i 2014 rapporten: Ret til at være forældre med henvisning til bl.a. handicapkonventionen og anbefalinger ift børne-ungesager med funktionsnedsatte forældre.

<https://menneskeret.dk/udgivelser/ret-vaere-foraeldre>

Dette delemne skal ikke udbredes her, udover med eksemplet at påpege, at det er ekstra vigtigt at være opmærksom på match, når der er tale om funktionsnedsættelse hos enten barn eller forældre.

RIFT kender denne sag og kan desværre konstatere, at der hverken er oplevelse af sammenhæng hos det anbragte barn eller godt samarbejde mellem de voksne omkring ham. Disse mangler kan generelt skyldes mange forskellige faktorer. Men netop derfor mener vi, at det som kan kontrolleres: Grundighed med og opfyldelse af kriterier ved matchet/ valg af anbringelsessted, bør kommunerne være omhyggelige med.

5. Manglende information til forældrene om anbringelsesstedet:

"Vi bor på landet mor."

Børn	5 drenge 3-14 år
Forældre	Forældre i 40'erne
Anbringelseshistorik	Første anbringelse
Anbringelsessted	Opholdssted
Afstand mellem forældre og anbringelsessted	Ca. 20 km
Samtykke til anbringelsen	Nej
Årstal	2018

Forvaltningen indstiller til kommunens børn og unge-udvalg om anbringelse af ægteparrets børn. Forældrene forespørger forvaltningen mange gange i tiden op til udvalgsrådet, hvor forvaltningen vil anbringe børnene, samt hvorvidt børnene vil forblive samlet i fald forvaltningens indstilling følges.

Dette kan forvaltningen ikke besvare under henvisning til, at det er ikke lykkedes dem at finde et egnet sted.

Børn og unge-udvalget følger forvaltningens indstilling og træffer afgørelse om, at børnene skal anbringes. Det ældste barn deltager sammen med sin advokat i udvalgsrådet.

I forlængelse af mødet orienterer forvaltningen barnet og forældrene om, at der er fundet et anbringelsessted til alle børnene. Drengen fortælles også, at han nu er anbragt uden for hjemmet, hvilket betyder at han sammen med sin sagsbehandler, som han kun har mødt en gang tidligere, nu skal køre direkte ud på det opholdssted, hvor børnene skal bo. Sønnen får to minutter til at tage afsked med sine forældre.

Forældrene bliver bedt om at pakke lidt tøj til drengen og have det klar, når

forvaltningens repræsentanter to timer senere vil møde op på familiens adresse for at afhente de øvrige fire børn.

Der gik tre uger før forældrene fik tilbudt at komme og se opholdsstedet og møde stedets leder.

Kommentar

Vi har i RIFT forståelse for, at det kan være svært at finde egnede anbringelsessteder. Men man kunne i denne sag have valgt en anden proces, da man som forældre bliver utryk ved intet at vide. Lige som man kunne have skabt tryghed for børnene ved at lade forældrene følge med dem til deres nye hjem. Ligesom et besøg/ møde kunne være etableret langt tidligere.

Heldigvis kan forældrene godt lide lederen/opholdsstedet, hvilket først erfares senere, og hvilket jo er afgørende for børnene

I denne sag blev det i telefonsamtaler med børnene, at forældrene fik blot lidt information om, hvor de boede, såsom hvordan huset så ud og at: "Vi bor på landet mor".

6. "Du kan bare spørge løs".

Børn	Dreng 2 år
Forældre	Mor start 20'erne
Anbringelseshistorik	Første anbringelse
Anbringelsessted	Plejefamilie
Afstand mellem forældre og anbringelsessted	Ca. 60 km
Samtykke til anbringelsen	Nej
Årstal	2017

En uge før kommunens børn og unge-udvalg skal træffe afgørelse, om hvorvidt drengen skal anbringes eller ej, besøger mor sammen med drengens sagsbehandler den fra kommunes side valgte plejefamilie.

Ved ankomst bliver mor budt indenfor af begge plejeforældre, der viser hende rundt i deres hjem, herunder det værelse, der vil blive hendes søns i fald udvalget følger forvaltningens indstilling.

Da hjemmet er vist frem, bydes mor til bords i køkkenet og plejemor siger: "Ja, nu har du set hvordan vi bor. Da vi ikke ved, hvad du gerne vil vide om os, så har vi besluttet, at i stedet for at vi fortæller en hel masse der ikke interesserer dig, så kan du bare spørge løs."

Kommentar

Rift efterlyser her at kommunen har tilrettelagt, hvad mor har brug for at vide. Sikring af den gode samtale. Vi ser det som et eksempel på den manglende systematik i etablering af samarbejde mellem de vigtige parter, som vi omtalte i indledningen. Intentionen er formentlig god nok fra plejefamiliens side, men der kan være mange forhindringer

i forhold til, om moren får de informationer, hun har brug for. Især hvis – som vi ofte oplever det i RIFT – at dette er CHANCEN for at få noget at vide om plejefamilien. Vi savner her en faglig og videnbaseret systematik for, hvordan dette første møde bedst arrangeres. Gerne planlagt i samarbejde med moren.

7. "Nej tak vi har et fint kendskab til din dreng ud fra sagsakterne"

Børn	Drenge 10 og 12 år
Forældre	Mor i 40'erne
Anbringelseshistorik	Første anbringelse
Anbringelsessted	Opholdssted
Afstand mellem forældre og anbringelsessted	Ca. 60 km
Samtykke til anbringelsen	Nej
Årstal	2017

Forvaltningen har indstillet til kommunens børn og unge-udvalg om anbringelse af drengene.

Mor inviteres af forvaltningen til at besøge det opholdssted, som forvaltningen har fundet egnet til drengene.

Under dette besøg møder moren ledelsen på stedet, der viser hende rundt og fortæller om stedets grundværdier og døgnrytmer. Efterfølgende vil moren gerne fortælle om sine drenge, så det pædagogiske personale er lidt orienteret om, hvem hendes børn er, i fald de skal tilflytte stedet. Forstanderen afslår nødvendigheden af dette med henvisning til, at forvaltningen allerede har gennemlæst børnenes sagsakter, hvorfra opholdsstedet har et fint kendskab til drengene og derfor ikke har behov for yderligere information.

Udvalget følger forvaltningens indstilling og træffer afgørelse om anbringelse af begge drenge.

Drengene kommer ikke i trivsel på opholdsstedet. Efter cirka et års anbringelse inviteres moren til et møde, hvor hun orienteres om stedets bekymringer for drengene, nu hvor de fortsat ikke er kommet i god udvikling. Under dette møde forespørges mor om sine vurdering af drengenes liv som hjemmeboende. Efter at moren har fået fortalt om drengenes liv, og hendes vurdering af begivenheders betydninger for drengene, siger opholdsstedslederen, at nu har hun en bedre forståelse for drengenes handlinger.

Kommentar

Rift finder desværre ikke denne oplevelse enestående. Mange af de forældre, vi er i kontakt med, giver udtryk for, at deres vigtige informationer om barnet ikke kommer i spil.

Vi har heldigvis også gode erfaringer med, at det på de steder, der vælger at gå systematisk frem, giver gode resultater.

Desværre sker det sjældent, at kommunen sikrer, at dette finder sted.

Dette kan bevirke, at samarbejdet mellem anbringelsesstedet og forældrene kommer dårligt fra start. Forældrene frustreres og bliver bekymrede over ikke at få anerkendt den vigtige viden, de har om deres børn. Til skade for børnene.

Den første tid

Manglende opstilling af klare og tilstrækkelige rammer for etablering af samarbejdet

Vi oplever i RIFT ofte, at forældre efter anbringelsen efterlades uden klarhed over, hverken hvornår de skal se deres barn igen, eller hvornår og hvordan de får noget at vide om, hvordan barnet har det. Hvis vi støttepersoner er inde i sager fra anbringelsens start, bliver vi ofte ringet op med spørgsmål fra forældrene, om hvordan de kan få noget at vide.

Heldigvis oplever vi også det modsatte: At kommuner og i forlængelse heraf plejeforældre/ institutioner er grundige med at sikre, at forældrene informeres og betrygges i starten af en anbringelse.

Forældrenes oplevelse af utryghed og uvished kan desværre ofte ubevidst blive rettet mod anbringelsesstedet, som holder sig til de rammer, de har fået af kommunen. Det er en dårlig start på et samarbejde.

8. Kommunen påbyder institutionen ikke at samarbejde direkte med forældrene, da disse er "så manipulerende".

Børn	Piger 11 og 13 år
Forældre	Forældre i 40'erne
Anbringelseshistorik	Første anbringelse
Anbringelsessted	Opholdssted
Afstand mellem forældre og anbringelsessted	Ca. 90 km
Samtykke til anbringelsen	Nej
Årstal	2018

Forvaltningen har indstillet til kommunens børn og unge-udvalg om anbringelse af pigerne.

Forældrene inviteres af forvaltningen til at besøge det opholdssted, som forvaltningen har fundet egnet til pigerne. Under dette besøg modtager forældrene en brochure om stedet, hvoraf det fremgår, hvordan de praktiserer forældresamarbejde. Herunder at forældrene senest to uger efter indflytning inviteres til et indskrivningsmøde, hvor stedet ønsker at få relevant information om barnet/børnene direkte fra forældrene.

Forældrene får et godt indtryk af stedet og samtykker til valg af dette anbringelsessted, hvis deres børn skal anbringes.

Udvalget følger forvaltningens indstilling og træffer afgørelse om anbringelse af begge piger.

Efter to måneders ophold på opholdsstedet og efter mange forespørgsler fra forældrenes side af, afholdes der indskrivningsmøde.

På dette møde forespørger forældrene, hvorfor det har været så svært at få dette møde etableret.

Hertil orienteres de om, at det skyldes et pålæg fra den anbringende kommune om, at der ikke skal indledes et direkte samarbejde imellem forældrene og opholdsstedet, da forvaltningen oplever forældrene som meget manipulerende.

9. "Informationsvej": Mor skal spørge sagsbehandler, der skal spørge familieplejekonsulent, der så spørger plejemor ... og svarene skal samme vej. Kombineret med info henover hovedet på barnet.

Børn	Dreng 3 år
Forældre	Mor i 30'erne
Anbringelseshistorik	Nyt anbringelsessted (efter ca. 1 år på observationshjem)
Anbringelsessted	Plejefamilie
Afstand mellem forældre og anbringelsessted	Ca. 20 km
Samtykke til anbringelsen	Nej
Årstal	2016

Moren er sammen med sin § 54 støtteperson, sagsbehandler og familieplejekonsulent på besøg i sønnens kommende plejefamilie. Støttepersonen hjælper - efter aftale med moren - denne med at huske at spørge om, hvordan hun kan få informationer om, hvordan drengen har det.

Sagsbehandleren fortæller, at det vil være sådan, at hvis moren vil spørge om noget, så kan hun spørge sagsbehandleren, som vil spørge familieplejekonsulent, der vil kontakte/ spørge plejemoren. Og den anden vej rundt: Hvis plejemoren skal spørge moren om noget, så kan hun spørge familieplejekonsulent, der kan spørge sagsbehandleren, som kan kontakte moren og spørge hende. Svarene går så den samme vej tilbage.

Moren er vant til næsten daglig direkte kontakt med institutionen, og hun spørger forundret, hvorfor hun ikke kan kontakte plejemor direkte. Hun får det svar, som vi i RIFT har oplevet mange gange: At det er for at beskytte relationen.

Der etableres en ringedag, men ikke i første omgang, hvor mor får at vide, at når plejemor afleverer til samvær, kan mor få at vide, hvordan hendes søn har haft det. Moren har herefter nogle hårde døgn med store bekymringer for, hvordan hendes søn har det.

Denne anbringelse bryder sammen efter nogle måneder, efter at drengen er blevet så utilpasset og udadreagerende, at plejeforældrene ikke længere kan påtage sig opgaven.

Kommentar

Denne rigide informationsvej oplever vi ret ofte i RIFT: Ligesom argumentationen for ikke at etablere direkte kontakt mellem forældre og plejeforældre ofte er: "For at beskytte relationen". En relation, der slet ikke er bygget op, og som ofte ikke bliver bygget op, som vi ser det. Vi oplever det som en undervurdering af biologiske forældre ikke at vise dem den tillid, at de kan have kontakt til plejeforældrene – herunder i aftalte tidsrum. Hvis biologiske forældre skulle bryde tilliden, kan man jo tage det op. Vi oplever en berøringsangst, som i mange tilfælde risikerer at stoppe udvikling og relationsdannelse. Hvor der bliver etableret f.eks. ugentlige informationer fra plejefamilien, oplever vi desværre ofte, at disse er overfladiske i form af korte sms 'ser og også at de glemmes, hvilket kommuner så forsvarer med, at "plejemor skal jo først og fremmest tage sig af dit barn." Ofte bliver muligheden for direkte information så i stedet henover hovedet på barnet, når det afleveres til samvær. Det kan ikke være barnets tarv.

10. "Spøgelset flytter med": "Mor er svær" - fortæller børnehaven plejefamilien.

Børn	Pige 3 år med senskader efter for tidlig fødsel
Forældre	Mor i 40'erne med etnisk minoritetsbaggrund.
Anbringelseshistorik	Første gangs anbringelse.
Anbringelsessted	Plejefamilie
Afstand mellem forældre og anbringelsessted	Ca. 115 km
Samtykke til anbringelsen	Nej
Årstal	2012

Børnehaven har bekymringer for morens i deres øjne for store fokus på pigens senskader. Efterfølgende udføres en forældrekompetenceundersøgelse, der vurderer tilknytningsproblemer mellem mor og datter. Ved anbringelsen er moren med hos plejefamilien, som hun har chokolade med til, og som hun møder venligt samtidig med, at hun taler rosende om datterens nye hjem. Moren har sjældent besøgt et dansk hjem og der er flere ting, hun er nysgerrig efter, og herunder bliver hun bekymret over, at familien har en stor hund.

Moren har efterfølgende mange spørgsmål til/ ønsker om viden om plejefamilien, hvilket dog først imødekommes i form af netværksmøde efter et par måneder. Moren har desuden mange informationer om datteren, som hun ønsker at videregive til plejemoren. Men det får hun ikke lejlighed til før på netværksmødet. I et journalnotat, som moren langt senere får aktindsigt i, fremgår det, at sagsbehandler og en repræsentant fra pigens børnehave kort efter anbringelsen har været på besøg i plejefamilien, og der har orienteret om pigens vanskeligheder. Samtidig har de orienteret om, at moren kan være svær at samarbejde med.

I de 3 år anbringelsen varede måtte moren - med støtte fra støtteperson

§ 54 - arbejde på, at der blev etableret rammer for fælles vidensdeling og fælles forståelse af pigen.

Pigen hjemgives som 6- årig, efter 3 års anbringelse, da en fornyet forældrekompetenceundersøgelse dels viser, at pige lider voldsomt af loyalitetskonflikter og savn til sin mor og dels sætter spørgsmålstegn ved de tilknytningsproblemer, der lå til grund for anbringelsen. Pigen er meget påvirkelig overfor stemninger omkring sig, hvilket hun formentlig allerede var, da børnehavens personale ikke kunne rumme morens bekymringer. Ligesom pigens udvikling senere gik i stå som følge af det ikke etablerede samarbejde mellem hendes omsorgspersoner.

Kommentarer

Den første tid er så afgørende for, hvordan det videre samarbejde forløber. Hvordan er den første oplevelse af de mennesker, man skal samarbejde med om barnet? Ofte foregår det alt for tilfældigt og i en situation, hvor den biologiske forælder er oprevet og ulykkelig. Hvis der herudover gives vurderende informationer videre om forældrene, så kan det farve andre indtryk. Går der for lang tid inden en god introduktion til hinanden, så kan dårlige opfattelser af hinanden sætte sig fast og være svære at udrede.

Til skade for barnet.

11. "I kan for resten møde jeres søns nye plejeforældre på lørdag, når de bringer ham til / deltager i hans storebrors fødselsdag."

Børn	Dreng 3 år (og 1 anbragt søster 5 år)
Forældre	Forældre sidst i 30'erne
Anbringelseshistorik	4. anbringelsessted på et år. (Plejefamilie, institution, plejefamilie og nu flytning til ny plejefamilie).
Anbringelsessted	Plejefamilie
Afstand mellem forældre og anbringelsessted	Ca. 20 km
Samtykke til anbringelsen	Nej
Årstal	2017

Eksemplet er - som en 4. gangs anbringelse indenfor et år af en kun 3-årig dreng - hjerteskrænkende, men emnet her er ikke omtalen af så mange anbringelsessteder for så lille en dreng, men måden hvorpå mor og far introduceres til nr. 3 nye plejefamilie.

Forældrene får besked om, at forrige plejeforældre har sagt op (med en måneds varsel, som plejefamilier har rettighed til), og sagen behandles i børn og unge-udvalget, som den skal, hvis forældre er uenige i, at anbringelsessted skal ændres. Her skal anbringelsesstedet jo ændres, og det er allerede planlagt af forvaltningen, hvor barnet nu skal hen. Forældrene er ikke inddraget udover info om, at det er svært at finde nyt sted så hurtigt, men nu har man fundet et sted. Ingen info udover det og ikke den lovpligtige afgørelse om valg af anbringelsessted.

Det afvises, at moren kan være tilstede, når drengen flyttes til sin nye plejefamilie.

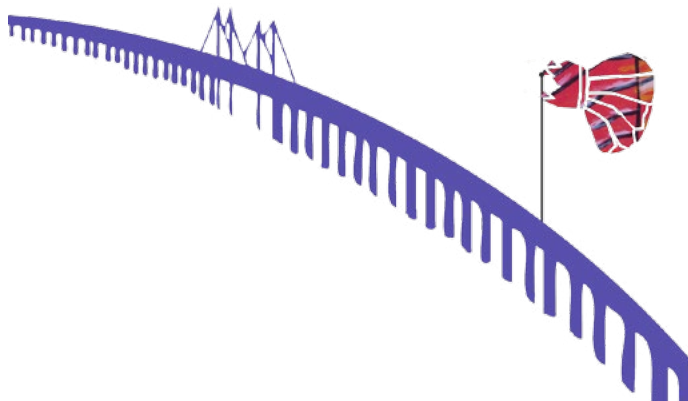
På et møde (om familiens anbragte datter) siger sagsbehandleren henkastet

om de nye plejeforældre, at "for resten kan I møde dem i næste uge", når den anbragte datter skal holde sin fødselsdag på institutionen. Så vil sagsbehandleren undtagelsesvist lade både forældre og plejeforældre deltage i fødselsdagen, for så kan de hilse på hinanden der.

(Ved den lejlighed udviser den lille dreng meget stor sorg og voldsomme reaktioner og savn, når han ser sin mor, som han klynger sig til. Kommunen beslutter efterfølgende at efterleve morens (og hendes advokats) på børn – og ungeudvalgsmødet fremlagte ønske om hjemgivelse af drengen til ophold på familieinstitution med moren.)

Kommentar

Vi synes, at casen taler for sig selv om den alt for store tilfældighed og mangel på omtanke, der desværre ofte præger disse meget følsomme processer. Til skade får både barn, forældre og plejeforældre.

12. Når den første kontakt bliver skænderi om en rød kjole

Børn	Pige 4 år
Forældre	Forældre skilt: Far sidst i 40'erne, Mor i 30'erne begge med etnisk minoritets baggrund.
Anbringelseshistorik	Anbringes i plejefamilie efter ca. 9 måneder på observationshjem.
Anbringelsessted	Etnisk dansk plejefamilie
Afstand mellem forældre og anbringelsessted	Ca. 80 km
Samtykke til anbringelsen	Nej
Årstal	2017

Efter ca. 9 måneder på observationshjem er der fundet en plejefamilie til pigen. Hendes forældre informeres uforberedte om dette. Faren har bedt om et møde om forældrehandleplan, men da han kommer til dette, forelægges han afgørelsen om anbringelsessted. Han bliver meget frustreret og afslår i situationen at ville besøge plejefamilien. Dette bruger forvaltningen igen og igen som begrundelse for, at der først afholdes møder mellem forældre og plejeforældre efter ca. 9 måneders anbringelse.

Ankestyrelsen påpeger, at klagen over valget af konkret anbringelsessted skulle have haft opsættende virkning – men nu er pigen anbragt. Som beskrevet ovenfor starter også denne anbringelse med, at forældrene ikke ved, hvordan de skal få informationer om pigen, og der går over en uge, hvor de intet hører.

Herefter etableres en ringeordning, som ikke går så godt, da mors dansk ikke er så godt.

Selvom der ikke etableres møder mellem forældre og plejeforældre, mødes

mor og plejefar, når plejefar kører pigen til samvær hjemme hos mor. Her er kommunikationen svær.

Plejefars og mors kontakt starter nærmest med, at plejefar skælder ud over en manglende rød kjole. Dette gentager sig flere gange. Plejefaren forbyder desuden, at pigen kan have det tøj eller legetøj med hjem, som hun får af moren. Kommunen er trods klager og mange henvendelser fra forældrene helt fraværende som rammesættere, indtil moren via klage til borgerombudsmanden opnår, at der kommer ny sagsbehandler på sagen, og at der endelig sættes ind med rammer og møder mm.

Men det er svært at reparere på relationen, selvom moren kontinuerligt udviser venlighed overfor plejefaren, trods sin bekymring for datterens trivsel.

En forældrekompetenceundersøgelse af mor kombineret med psykologisk undersøgelse af pigen viser, at pigen på det nærmeste ikke har udviklet sig, de år anbringelsen har varet. Samtidig skønnes moren – med støtte - at have forældreevner nok til at kunne give pigen den omsorg, som hun i den grad har brug for. Psykologen er nervøs for alvorlig fejludvikling hos pigen, hvis hun ikke hurtigst muligt oplever at danne/ udvikle følelsesmæssig relation – som hun først og fremmest kan opnå med sin mor.

Kommentar

Også denne sag synes vi taler for sig selv. Det er beskæmmende, at vi i RIFT alt for ofte oplever, at der med kommunens vidende, under kommuners ansvar ses dårligt samarbejde mellem omsorgspersonerne i anbringelsessager. Familieretshusene ville efter vores erfaring være yderst kritiske overfor, hvis den slags dårlige samarbejde foregik i en skilsmissefamilie.

Rammer for samvær og afgørelser om samvær har betydning for samarbejdet

Samvær er – som omtalt i indledningen - et meget stort og vigtigt område i samarbejdsfeltet mellem forældre og anbringelsessteder. Så stort og komplekst et felt, at vi her selektivt må fokusere på, hvad samværsaftgørelser og "dobbeltkasketter" kan skabe, hvis ikke der fra forvaltningens side er stor opmærksomhed og refleksion på også dette område.

Der er så mange facetter i emnet samvær, såsom hvordan anbringelsessteder og forældre taler om hinanden, møder hinanden, vurderer samværene osv. Om dette vil vi overordnet påpege, at det ikke er et let område, men netop derfor kræver det ekstra meget grundighed fra forvaltningernes side.

Både fra start af forholdet mellem parterne og under anbringelsen, hvor karakteren af samarbejdet mellem forældre og anbringelsessted kan være afgørende for, hvordan samværene går.

Vi er glade for på vores temadag 20. november 2019 om samarbejdet om det anbragte barn at have bl.a. både psykologerne fra FOLIKO og Jytte K. Jakobsen forfatter til bogen "Byg Bro" til at belyse også dette emne. For det er større end vi kan belyse det med cases.

2 emner om samvær med betydning for samarbejdet mellem omsorgspersonerne går igen i mange af de sager, vi i RIFT kender til:

Dårligt begrundede samværsaftgørelser, som skaber frustrationer og vrede hos forældrene.

Dobbeltkasketter på institutioner og plejeforældre, som sættes til, foruden at passe på børnene, også at "holde øje med" de biologiske forældre.

Som det er nævnt af forældre i rapporten "Det gode match", så smitter dårlig sagsbehandling af på samarbejdet. Vældigt ofte sættes samvær ned igen og igen med kort begrundelse om, at barnet reagerer voldsomt efter samvær.

Her savner forældrene ofte et lydhørt rum, hvor man sammen kan snakke om, hvad der eventuelt skulle til for at nedsætte reaktionerne. Det kunne jo være, at der var andre og bedre f.eks. rammemæssige løsninger end at nedsætte samværene. Henriette Lieblein Misser, cand.psych. og ledende psykolog på døgninstitutionen Godhavn, har vi i RIFT i foredrag hørt være fortalende for, at børn og unge under anbringelsen, hvor de jo har

fagpersoner omkring sig, kan få mulighed for at ruste sig til at leve med de forældre, de nu engang har. Som de formentlig også i deres voksenliv - efter at fagpersoner er ude af deres liv - skal forholde sig til. Blandt andet med brug af triangulerende samtaler, som også Jytte K. Jakobsen i sin bog ("Byg bro") giver eksempler på. Hvis forvaltninger finder det nødvendigt at sætte samværene ned, har forældrene krav på en god og forståelig (om end for dem evt. uacceptabel) begrundelse. I RIFT oplever vi ofte, at Ankestyrelsen hjemsender afgørelser om samvær til fornyet behandling fordi der mangler begrundelser, mangler at høre barnets holdning osv. Når forældre får aktindsigt, oplever de ofte i journalakter at læse om en omfattende korrespondance mellem plejeforældre og forvaltninger. Beretning efter beretning om reaktioner hos barnet, som forældrene ikke er blevet gjort bekendt med.

Også dette er medvirkende til det modsatte af tillid og godt samarbejde mellem parterne.

13. Når institutionen har "dobbeltkasket" på

Børn	Drenge 5 og 10 år
Forældre	Mor i 40'erne
Anbringelseshistorik	Anden anbringelse
Anbringelsessted	Opholdssted
Afstand mellem forældre og anbringelsessted	Ca. 50 km
Samtykke til anbringelsen	Ja
Årstal	2018

Mor har støttet samvær med sin yngste søn på opholdsstedet.

Støtteopgave varetages af opholdsstedets eget pædagogiske personale.

Opgaven er ikke tildelt konkrete pædagoger, men udføres af en af de pædagoger, der er på arbejde de pågældende dage.

I samarbejde mellem mor og sagsbehandler er der sat nogle mål for samværene. Pædagogen oplever, at moren ikke lykkedes med at efterleve disse mål, og at sønnen ikke har det godt af at være grædende.

Da dette har stået på et par minutter, siger pædagogen til moren, at hun bør afbryde samværet med drengen, da han vurderer, at drengen har brug for det pædagogiske personale og ikke moren.

Moren afviser at tage hjem før tid.

Herefter tager pædagogen morens taske og overtøj og bærer det ud af lokalet, inden han løfter barnet op på sin arm og beder ham sige farvel til moren, mens han bæres ud af lokalet.

Kommentar

Rift finder, at selvom det kan være en fordel at samværskonsulenter er for barnet kendte voksne og nogen, som forældrene i øvrigt har et godt samarbejde med, så er det alt for sårbart for samarbejdet, at anbringelsesstedet påtager sig denne dobbeltkasket.

Det kræver i hvert fald en yderst bevidst og reflekteret holdning fra både forvaltningens og anbringelsesstedets side. Dette ser vi desværre sjældent. Vi oplever tværtimod, at der ofte er tale om, at valget er taget alene ud fra praktiske hensyn eller for at betrygge børnene. Men børnene kan ende med at blive utrygge også i deres dagligdag, hvis de mærker konflikter mellem de voksne.

Vi ser ved aktindsigt i journalnotater (som forældre ikke løbende følger med i) rigtigt mange eksempler på, at plejeforældre og institutioner skriver vurderende mails til forvaltningerne om, hvordan forældrene har opført sig til samvær.

Oftest fordi de af forvaltningen er blevet bedt om det. Men det opleves hverken hensigtsmæssigt eller retssikkerhedsmæssigt i orden, at f.eks. institutionens pædagog eller plejemor skal være den, der også vurderer forældrene.

Hertil kommer, at forældrene ved støttet samvær har krav på at se og forholde sig til det, der skrives om dem. Dobbeltkasketordninger befinder sig ofte i en gråzone, som værende ikke eksplicit defineret støttet samvær og uden klare rammer.

Dette kan være til stor skade for forældrenes tillid til anbringelsesstedet og dermed for samarbejdet.

14. Psykologer vurderer og omsorgspersonerne er enige om, at pigen reagerer voldsomt på rammerne for samvær. Forvaltningen ændrer – "af hensyn til pigen" – kun overfladisk på rammerne. Reaktionen belaster fortsat – foruden barnet – samarbejdet mellem plejeforældre og forældre.

Børn	Pige 2 år
Forældre	Forældrepar sidst i 20'erne
Anbringelseshistorik	Akutanbragt som spædbarn i akutplejefamilie, som nu er plejefamilie
Anbringelsessted	Plejefamilie
Afstand mellem forældre og anbringelsessted	Ca. 20 km
Samtykke til anbringelsen	Nej
Årstal	2019

Der er i sagen afgjort overvåget samvær. Samvær er med tiden kommet ned på 1 time hver 4. uge som følge af pigens voldsomme reaktioner efter samvær. (Feber, søvnløshed, manglende appetit, opkastninger og senest at slå hovedet i gulvet). Forældrene er forhindret i direkte kontakt med plejemor mellem samværene. Foruden til samværene mødes parterne kun hvert halve år til netværksmøde, hvor status gennemgås, men hvor der ikke drøftes hverken samarbejde.

Under forældrekompetenceundersøgelse får psykologerne øje på, at samværsrammerne: Et lille lokale, 2 overvågere, plejemor og de to forældre i en time hver måned, kan være medvirkende til pigens reaktioner. Psykologerne beder kommunen om lov til under deres observation at "eksperimenter" med samværene, herunder at pigen skal få lov at opleve, at man kan have tryghed hos forældrene, som plejer at skulle overlade al trøsten / og behov for "pauser" til plejemor- som hidtil har fået besked på i den resterende del af samværene at være tilbagetrukket og derfor er mimikløs. Samtidig med at samværene som del af eksperimentet sættes op til dobbelt tid og med større plads/ (ude)

inviteres forældre og plejemor til mere samarbejde og til at kontakten til pigen skal gå gennem plejemoren, som hun jo har tilknytning til.

Kort fortalt har pigen efter dette "eksperiment" stort set ikke nogen reaktioner, og psykologerne forklarer hendes vanlige reaktioner med, at hun bliver utryg, hvis plejemor er tilbagesluttet og unaturlig mimikløs samtidig med, at hun ikke udvikler tryghed til sine forældre, da de ved det mindste skal overlade hende til plejemor, hvorved der sendes signal til pigen om, at hendes forældre ikke kan bruges som tryghedspersoner. De forbliver nogle fremmede, som hun møder med så store mellemrum, at der ikke dannes relation. Forældre og også plejemor er positive overfor "eksperimentet" herunder den mulighed det gav dem for at komme konstruktivt nærmere hinanden.

Forældrene ser frem til den samværsafgørelse, der følger efter fremlæggelsen af forældrekompetenceundersøgelsen, der i øvrigt vurderer, at begge forældre har tilstrækkelige forældrekompetencer, herunder et stort uudviklet potentiale. Men i dag 4 måneder efter psykologernes fremlæggelse af rapporten er rammerne for samværet stort set uændret. Forældrene har fra start fået/ haft et lidt negativt indtryk af plejemor forårsaget af de mange restriktioner, selvom de godt ved, at det er forvaltningen der har sat rammerne. Ligesom de har oplevet plejemor forbeholden/ kritisk overfor dem. Men under "eksperimentet" tænde relationen op, og der var gode samtaler og kontakt mellem forældrene og plejemor. Dette er dog svært at fastholde, da de anbefalede tiltag om bedre samarbejdsmuligheder ikke er sat i værk, og pigen nu igen har store samværsreaktioner, hvorfor hverken samværsvarighed eller samværs hyppighed sættes op.

Kommentar

Det er vanskeligt at skrive cases om kun et emne, så i denne case er der mange, vanskelige emner blandet ind. Vi bringer casen for at vise, hvordan manglende handling fra forvaltningens side kan fastlåse forældre og anbringelsessted i svær samarbejdssituation.

15. Når samværsafgørelser smitter af på samarbejdet: Forvaltningen beviliger plejefamilien ændringer i planen uden at spørge forældrene.

Børn	Dreng 3 år
Forældre	Forældre midt i 20'erne
Anbringelseshistorik	Andet anbringelsessted
Anbringelsessted	Plejefamilie
Afstand mellem forældre og anbringelsessted	Ca. 115 km
Samtykke til anbringelsen	Nej
Årstal	2019

Der foreligger en samværsafgørelse om at drengen og forældrene har samvær to gange ugentlig. Dette på faste ugedage. Farens fødselsdag falder på en samværsdag, til glæde for forældrene, som ser frem til at "holde fødselsdag" sammen med deres søn.

To uger inden fødselsdagen modtager forældrene en mail om, at samværet den pågældende dag er flyttet til den efterfølgende dag, da plejefamilien har taget en enkelt feriedag.

Kommentar

Vi oplever desværre ofte asymmetri i forholdet mellem forældre og anbringelsessted, når kommunen, som har ansvaret for samværsplanen, tager beslutninger om f.eks. ændringer uden at involvere forældrene.

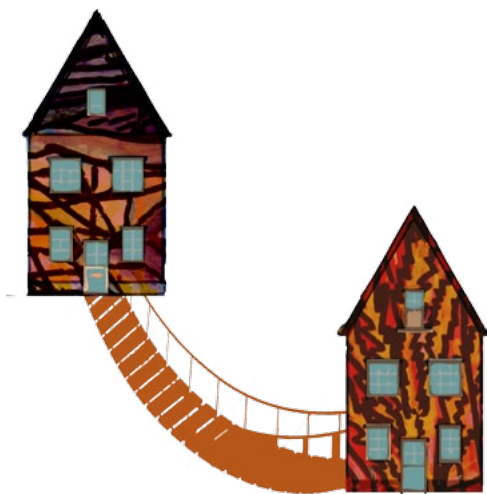
Desværre kan det let gå ud over samarbejdet mellem forældre og anbringelsessted, selvom det er kommunens ansvar.

I dette tilfælde ville det have været hensigtsmæssigt, at forvaltningen, inden man ændrede planen efter plejefamiliens ønske, havde kontaktet forældrene for at spørge dem

til ændringen. Forældrene blev i deres frustration umiddelbart vrede på plejeforældrene, som jo havde spurgt kommunen, som de skulle.

Dog vil det supplerende – hvor det kan lade sig gøre - ofte være ønskeligt, at anbringelsessteder selv prøver at koordinere den slags med forældrene, inden de går til myndigheden. Samtidig bør planlægningen ikke overlades til forældre og anbringelsessted alene, som næste case viser.

Med mindre der – som i case nr. 19 – er etableret et rigtigt godt samarbejde.

16. Voldsom konfliktoptrapning for øjnene af barnet – forårsaget af, at mor og plejemor, trods ikke etableret samarbejde, selv skal stå for tilrettelæggelse af samværsplan.

Børn	Pige 13 år
Forældre	Mor i 40'erne
Anbringelseshistorik	Andet anbringelsessted
Anbringelsessted	Plejefamilie
Afstand mellem forældre og anbringelsessted	Ca. 50 km
Samtykke til anbringelsen	Nej – ikke længere
Årstal	2019

Der har fra start ikke været etableret et godt forhold mellem mor og den nye plejefamilie, pigen er flyttet til.

Alligevel har forvaltningen ladet mor og plejemor stå for tilrettelæggelsen af samvær, der netop er blevet sat voldsomt ned på grund af plejefamiliens rapporter om pigens reaktioner efter samvær. Samtidig har forvaltningen, uden begrundelse, taget mors støtte til samvær væk. Samværskonsulenten plejede at være tilstede ved overleveringerne mellem mor og plejefamilie.

På grund af plejefamiliens juleferie kommer der til at gå mere end de lovpligtige 4 uger mellem planlagt samvær, så allerede her stiger morens frustrationer, og hun klager over det og beder forvaltningen om at overtage fastlæggelsen af samværsplan.

Forvaltningen fastholder, at det er plejemor og mor, der selv skal fastlægge samværene, og moren modtager med kort varsel sms-besked fra plejemoren om, hvornår der skal være samvær.

Det kræver at moren omlægger sit eget program, hvilket hun frustreres over

og oplever som manglende respekt for hendes tid og hendes liv. Men for pigens skyld følger hun plejemorens plan.

Moren søger og får af forvaltningen bevilliget et ekstra samvær til mormorens fødselsdag. Dagen inden afholdelsen af mormorens fødselsdag ringer det pludseligt på døren hos moren, der endnu ikke er kommet i tøjet, og plejemor og pigen står udenfor. Der er sket en misforståelse om datoen. Alle bliver frustrerede, ikke mindst moren på baggrund af de tidligere nævnte oplevelser. Det ender med en konflikt mellem mor og plejemor for øjnene af pigen. Plejemoren melder moren til politiet for at have været voldelig, da hun viste hende ud af lejligheden. Samtidig skriver plejemor en lang mail til sagsbehandler om forløbet, herunder om at moren fremstod usigneret og lugtede ud af munden.

Kommentar

Det er desværre ikke det eneste eksempel vi i RIFT kender til, hvor kommunens manglende tilstrækkelige ledelse af sagen fører til optrappet konflikt – til stor skade for barnet/ den unge. Moren i denne sag har i lang tid efterspurgt samarbejds møde med plejeforældrene. Det er nu endelig planlagt.

Under anbringelsen

Under anbringelsen er der foruden de tidligere nævnte samarbejdsområder, mange emner, der er vigtige:

- Møde og informations- / kommunikationsstrukturen
- Inddrages forældrene – eks. vedrørende skole, institution, tandlæge og lægebesøg, frisure, køb af tøj mm?
- Spørgsmål om livsstil, skærmtid, fritidsinteresser, religion, kærester osv
- Har barnet kontakt til sin udvidede familie, netværk?
- Hvordan holdes fødselsdage, jul, konfirmation? Osv
- M.fl. emner...

Som det fremgår, er det yderst komplekst, når flere skal have indflydelse på og informationer om barnets/ den unges liv. Som vi kender det også fra skilsmisssituationer, kan det let give konflikter. Vi er som samfund begyndt at blande os/ stille større krav til skilsmisseforældre vedrørende at kunne håndtere det gode samarbejde. For børnenes bedste.

I RIFT har vi svært ved at forstå, at der i de tilfælde, hvor staten/ kommunerne har overtaget ansvaret for et barn ikke i højere grad systematisk sørges for, at det gode samarbejde etableres.

Vores undren omfatter såvel manglende opsættelse af klare rammer for samarbejdet som manglende fokus på ledelse af sagen og vigtig mødeledelse i det sårbare møde mellem parter med forskellige behov, som let kan komme i u hensigtsmæssig modsætning til hinanden. Til skade for barnet.

Vi oplever ofte asymmetri i forvaltningens vurdering af konflikter.

Forældre, der udtrykker deres utilfredshed med sagsbehandling og/ eller anbringelsesstedets manglende tagen vare på aftaler mm får ofte svar som dette fra en forvaltningschef, da en mor skrev om sagsbehandlers manglende ageren overfor institutionen, når hendes børn ikke kom til tandlæge mm:

"Jeg tror, at I kommer til at forveksle dårligt samarbejde med jeres frustrationer ift. anbringelserne af x og x samt jeres altoverskyggende ønske om at få alle 3 børn hjem igen."Der er her ikke plads til at bringe eksempler på alle slags vigtige samarbejdsfelter.

Desværre kan vi ud fra RIFT's kendskab til 80-100 sager opsummere, at:

- Det er mere reglen end undtagelsen, at forvaltningen ikke fra start har gennemtænkt og etablerer en god informations- og kommunikationsstruktur. Det er vanskeligt at lovgive om den slags, da situationer og forældre er forskellige, men det vil være god forvaltningsskik hvis forvaltningerne fra start af anbringelser tydeliggjorde aftaler, rammer, processer for det vigtige samarbejde i den konkrete sag. Samt løbende tog samarbejdet og rammerne op til evaluering. Alt for ofte er de handleplaner, der skal beskrive den fælles opgave om barnet for ukonkrete og revideres i ret mange tilfælde, vi kender, ikke løbende, som de skal ifølge loven.
- Initiativer til afgørelser om samvær med udvidet familie og netværk kommer ikke af sig selv fra forvaltningerne. Ofte kender forvaltningerne ikke lovgivningens påbud om, at sagen skal i børn og unge-udvalget, hvis f.eks. bedsteforældre, trods forældrenes ønske om mere samvær med disse, ikke ser deres børnebørn minimum hver 4. uge.
- Alt for sjældent opstilles der først et forum til fælles drøftelse om f.eks. vigtige svære "teenageemner", når der ER kommet konflikter, som har sat den unge i en "splitting-situation."

17. Barnets mor er den eneste, der ikke har modtaget statusudtalelser inden netværksmødet.

Børn	Pige 10 år
Forældre	Mor i 40'erne
Anbringelseshistorik	Femte anbringelsessted
Anbringelsessted	Opholdssted
Afstand mellem forældre og anbringelsessted	Ca. 75 km
Samtykke til anbringelsen	Nej
Årstal	2019

Ved afholdelse af netværksmøde med deltagelse af sagsbehandler, opholdsstedet, skole og mor vedrørende pigens anbringelse, har moren som den eneste ikke fået udleveret statusbeskrivelsen på forhånd.

Dette bevirker, at hun som den eneste af mødets deltagere ikke var vidende om de nuværende vurderinger af pigen.

Da moren adspørger til muligheden for fremadrettet at få gennemgået statusbeskrivelsen inden møde, eller om ikke andet at få statusbeskrivelsen tilsendt til gennemlæsning, afviser opholdsstedslederen dette under henvisning til indskrivningskontrakten, der er mellem stedet og kommunen, hvoraf det fremgår at dette ikke praktiseres.

Kommentar – om erfaring med manglen på ok etablerede rammer for samarbejdet
RIFT oplever meget ofte, at forældremyndighedsindehaver ikke inden mødet modtager samme oplysninger som fagpersonerne.

Dette fratager forældrene muligheder for at forberede sig til møderne og giver ingen muligheder for at kommentere beskrivelserne. Dette er ekstra problematisk, hvor

også beskrivelser af forældrene indgår i status, uden at forældrene er blevet hørt om det. Det er meget lidt befordrende for samarbejdet, når familieplejekonsulenter/sagsbehandlerne skriver plejeforældres eller institutioners tolkninger om forældrene ind i f.eks. statusudtalelser eller handleplansopfølgninger. Som forældrene enten først ser i sagsakter eller på et møde. Ikke desto mindre er det noget, vi ofte oplever i RIFT

Vi er opmærksomme på, at der kan fremkomme noget, som så også skal skrives ned. Men vi kan ikke forstå, at forvaltningerne ikke udviser god forvaltningsskik og empati overfor, at det skal forelægges for og drøftes med forældrene – samt tager vare på, hvordan parterne i dialog kommer videre.

Et konkret eksempel er, at der stod i en handleplansopfølgning, at plejeforældrene havde indtryk af at pigen spiste ubegrænset meget slik hjemme hos forældrene samt at pigen gjorde alt for at opleve sig elsket af sin mor.

Den slags tolkninger mener vi, bør tjekkes og drøftes med forældrene. Og igen er der tale om asymmetri, da forældrenes eventuelle tolkninger om institution eller plejefamilie ikke på samme måde kunne tænkes at indgå som en slags fakta i dokumenter. Hvilket ville være lige så uhensigtsmæssigt.

Manglende faglig gennemtænkt mødekultur er ud fra RIFT's erfaringer desværre mere reglen end undtagelsen: Dagsordenen er sjældent sendt ud på forhånd, og der er sjældent tænkt på vigtigheden af at sagsbehandler holder formøder med forældrene for at sikre, at de er hørt om f.eks. forvaltningsmæssige problemer, så den slags konflikter ikke præger det vigtige møde med anbringelsesstedet.

Ligesom det er RIFT's erfaring, at sagsbehandler på et forberedende møde kan hjælpe forældrene med på en god måde at få de eventuelle vanskelige emner frem i dialogen med anbringelsesstedet.

Vi oplever desværre, at møder med dårlig forberedelse og manglende mødeledelse kan uddybe konflikter omkring barnet fremfor at fremme samarbejdet.

Hvis der bliver dårlig stemning på mødet og forældrene, som den udsatte part, kommer til at udvise frustrationer og evt. temperament, oplever vi meget ofte, at forældrene i journalnotatet om mødet beskrives negativt og med ansvar for, at mødet ikke gik godt. Meget ofte skrives der ikke referater af de vigtige møder (udover journalnotatet, der ikke rundsendes), med det resultat, at der er uklarhed om aftaler, som må diskuteres efterfølgende – hvilket kan give nye konflikter i det vigtige samarbejde.

18. "Vi kan ikke fortælle dig om din søns sygdom, men må henvise til den ugentlige mail næste uge."

Børn	Dreng 11 år, pige 14 år
Forældre	Mor i 30`erne
Anbringelseshistorik	Første anbringelse
Anbringelsessted	Opholdssted
Afstand mellem forældre og anbringelsessted	Ca. 55 km
Samtykke til anbringelsen	Nej
Årstal	2017

Der er truffet afgørelse om, at moren en gang ugentlig må ringe til anbringelsesstedets fastnet telefon for at samtale med børnene enkeltvis op til 15 minutter.

Moren har forsøgt at få etableret yderligere kontakt med anbringelsesstedet, for at sikre sig informationer om børnenes trivsel. Dette imødekommes fra forvaltningen ved, at anbringelsesstedet hver uge inden morens opkald til børnene, skal sende hende en kort beskrivende mail om deres trivsel og hverdag.

Ved samtale med det yngste barn erfarer moren, at han er syg med blandt andet høj feber. Han fortæller, at han har haft det sådan i flere dage, at han sover uroligt og har svært ved at indtage både føde og væske. Efter afsluttet samtale med sine børn, ringer moren anbringelsesstedet op igen og fortæller, at hun ønsker at blive oplyst om sin søns tilstand fra en voksen, så drengens egne beskrivelser ikke skal stå alene.

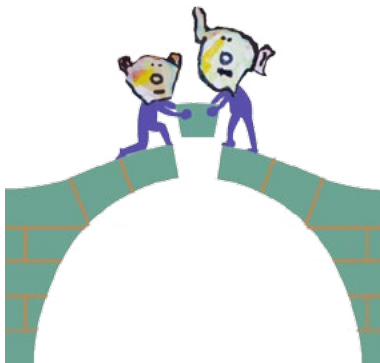
Personalet fortæller moren, at hun desværre ikke kan oplyse hende om yderligere, men at kontaktpersonen vil blive bedt om at beskrive sygdomsforløbet i mailen den kommende uge.

Kommentar

Vi oplever heldigvis sjældent så stor grad af rigiditet i forhold til anbringelsesstedets mulighed for at give information til forældrene. Men vi har taget eksemplet med, fordi vi oplever tendensen til, at anbringelsesstedet er bekymrede for/ eller har fået forbud fra kommunen mod at give forældrene for mange informationer

I mange af de sager RIFT kender til, sendes der et månedligt informationsbrev – evt. med billeder – til forældrene. Ofte udelukkende indeholdende overfladisk beskrivelse af særlige begivenheder i perioden såsom -med billede – spisning af en is i zoologisk have mm.

Det er RIFT's erfaring, at forældrenes indsigt i og interesse for deres børns udvikling og trivsel undervurderes, og vi har repræsentativt eksempel på, at en mor har udarbejdet en rigtig god disposition om, hvad hun ønsker at vide fra plejemor. Med fokus på skole, indre tilstande samt barnets udvikling.

De gode eksempler

RIFT vil, som tidligere angivet, meget gerne også fokusere på de gode eksempler. Vi anerkender, at både rigtigt mange anbringelsessteder og nogle forvaltninger gør det godt i forhold til at sætte gode rammer og samarbejder op om det anbragte barn/ den anbragte unger.

Jævnfør at vi som oplægsholdere til temadagen 20. november 2019 bringer eksempler på dette.

Her har vores fokus som nævnt været at pege på problemerne, men vi vil da også bringe et af de gode eksempler:

19. "Der er et hus til salg på vores vej: Var det ikke noget for jer?"

Børn	Dreng 8 år
Forældre	Mor i 40'erne, far i 50'erne, begge i kørestol
Anbringelseshistorik	Anbragt fra spæd først kort på institution, herefter i nuværende plejefamilie
Anbringelsessted	Plejefamilie
Afstand mellem forældre og anbringelsessted	Tidligere ca. 40 km, nu ca.4 km
Samtykke til anbringelsen	Ja (ikke fra start)
Årstal	2015

Drengen anbringes fra spæd uden forældrenes samtykke. Plejeforældrene viser sig fra start både empatiske og informative. Forældrene modtager daglig mail med billede og kort tekst om deres lille søn – indtil kommunen stopper dette "for at passe på relationen".

Samarbejdet udbygges gennem årene. Forældrene kommer i plejefamiliens hjem, blandt andet på årlige besøg i sommerhuset og til drengens fødselsdag,

hvor der er op til 22 gæster med – 11 fra hver af familierne. Forældrene nyder samarbejdet og bidrager med f.eks. også at huske de andre plejefamiliens øvrige plejebørns fødselsdage mm. Største udfordring for samarbejdet (i kombination med de af kommunen satte - af og til snærende - rammer) er den store afstand mellem forældrenes hjem og plejefamiliens hjem, hvor forældrenes funktionsnedsættelser ikke gør udfordringen mindre. Men også i forhold til det er plejefamilien hjælpsomme: En dag – da drengen er ca. 8 år - ringer plejefar og fortæller, at der er et hus til salg på plejefamiliens vej: Om ikke det var noget for forældrene?

Lige det hus kunne forældrene ikke købe, men de bor nu i nabokommunen kun ca. 4 km fra plejefamilien, så den nu 12 - årige selv kan cykle over til dem. Plejeforældrene giver ofte forældrene en håndsrekning/ lidt praktisk hjælp efter aftale i forbindelse med, at de bringer/ henter drengen. Drengen stortrives og møderne på forvaltningen er "en fest", hvor sagsbehandler spiller en birolle.

Kommentar

Vi er glade for at kunne bringe dette eksempel på det rigtigt gode samarbejde og den rigtigt vellykkede anbringelse. Og vi ved, at der findes flere lignende historier landet over. Ligesom Jytte Jakobsen i sin bog, Byg Bro, lægger op til netop den slags samarbejde, hvor det er muligt.

I denne sag, som RIFT har fulgt i mange år på nærmeste hold, må vi dog konstatere, at det er gået således på trods af de af kommunen opstillede rammer. Samarbejdet er plejeforældrenes og forældrenes egen fortjeneste. Måske har de mange sagsbehandlerskift i denne sag haft den gode effekt, at familierne bar historikken, og derfor i stigende grad har fået lov at definere rammerne.

Hjemgivelse

Hjemgivelse er et kapitel for sig, og faktisk ikke noget vi oplever så ofte i de sager RIFT kender til.

Inge Bryderup beskriver i forordet til "Byg Bro" (Byg bro, s. 8), at kontakten mellem familieplejere og børn/ unge efter at deres anbringelser er afsluttede hos de pågældende familieplejere ofte er yderst begrænset. Den erfaring deler vi desværre i RIFT. Vi tolker, at det ofte hænger sammen med, at samarbejdet mellem plejefamilie og familie ikke var helt godt under anbringelsen eller at plejeforældrene var uenige med kommunen om hjemgivelsen.

Sådan tolker vi i det eneste eksempel vi her bringer:

20. Plejeforælder fastholder deres opsigelse, så drengen må på institution inden hjemgivelse kan finde sted. Der er ingen efterfølgende kontakt, og der siges ikke behørigt farvel.

Børn	Dreng 6 år
Forældre	Begge sidst i 30'erne
Anbringelseshistorik	Drengen var først i plejefamilie, som ikke kunne rumme han, herefter i ny plejefamilie, som har sagt op – under henvisning til, at de mener han skal på behandlende institution.
Anbringelsessted	Plejefamilie, (institution), nu hjemgivet
Afstand mellem forældre og anbringelsessted	Ca. 10 km
Samtykke til anbringelsen	Ja (ikke fra start).
Årstal	2016

Drengen har været anbragt siden han var 2 år. Først i en plejefamilie, der ikke kunne rumme ham og dernæst i en ny plejefamilie, som forældrene fra start havde et godt samarbejde med. Blandt andet fordi de ud fra deres erfaringer opstillede krav og ønsker om rammer for dette.

Da plejefamilien får et nyt, mindre plejebarn, hvilket bekymrer forældrene, som oplever det mod aftalen fra starten - og der siden er uenighed mellem parterne om, hvor vidt drengen har en diagnose, bliver samarbejdet dårligere, selvom begge parter til gode for drengen gør deres bedste.

Forældrene chokeres således, da plejeforældrene pludseligt med kort varsel opsiger kontrakten. Forældrene kan ikke bære det, og de er bekymrede for, at det vil være ødelæggende for drengen, hvis han igen skal flyttes. De beder sagsbehandler om møde om hjemgivelsesmulighed. Sagsbehandler deler deres bekymring og på baggrund af den udvikling forældrene har udvist de senere år, sættes et undersøgelsesforløb om hjemgivelsesmulighed i gang, herunder med indsættelse af en sikkerhedsplan inddragende forældrenes netværk. Plejeforældrene vil ikke deltage i forløbet på nogen måde, og drengen må på institution nogle måneder, mens det undersøges, hvorvidt han kan være hjemme.

Plejefamilien siger knapt nok farvel og der har efterfølgende ingen kontakt været mellem plejeforældrene og drengen.

Kommentar

Denne sag er lidt atypisk i forhold til fokus i denne case -samling på, om kommunen opstiller gode nok rammer. For vi ved ikke, hvad kommunen prøvede at gøre for at få plejeforældrenes deltagelse også i udslusning og hjemgivelsesproces. Men vi kan konstatere, at det er synd for drengen, at de voksne ikke kan finde ud af at have ham i centrum i en proces, der handler om hans fremtidige liv.

Heldigvis går det ok nu og forældrene har et rigtigt godt samarbejde med kommunen om drengen, trods de vanskeligheder han har.

Tema-arrangement

Samarbejdet om det anbragte barn/ den anbragte unge – med fokus på kommunernes ansvar for at skabe rammer for samarbejdet mellem forældre/ familie og anbringelsessted.

Onsdag 20. november 2019 kl. 10.00 -15.30, Valby Kulturhus
Valgårdsvej 4, 2500 Valby (ved Toftegårdplads)

Mødeindhold og baggrund

Samarbejdet om det anbragte barn/ den anbragte unge er meget vigtigt, men vi oplever i RIFT ikke desto mindre rigtig mange eksempler på, at det nedprioriteres i kommunernes sagsbehandling.

På temadagen sætter vi fokus på rammerne for samarbejdet mellem anbringelsessted og forældre/ familie.

Loven og vejledning til loven angiver, at kommunen har pligt til at sikre, at forældre får den rette information om barnets eller den unges hverdag og til at bidrage til et godt samarbejde mellem forældre og anbringelsessted. Hertil kommer forpligtelse til så vidt muligt at inddrage forældre på en række områder.

Temadagen indledes med, at cand. Jur. Bente Adolphsen opridser hvad loven siger om kommunernes ansvar for samarbejdet mellem anbringelsessted og forældre/ familie. Forinden vil RIFT kort indlede med henvisning til den til dagen udarbejdede case-samling, hvor vi angiver de store problemer, vi desværre registrerer på dette felt.

Problemer som kan få alvorlige konsekvenser for barnet/ den unge, der kan komme i klemme og i loyalitetskonflikt.

For at uddybe dette har vi inviteret psykologerne fra FOLIKO: Flemming Sell og Rikke Lyngdam, som i oplægget "En stemme i klemme – mentalisering af barnet/ den unge ved anbringelse" vil gøre os klogere om de psykologiske mekanismer.

Københavns Kommune har i projekt "Det gode match" arbejdet med inddragelse af børn og forældre i matchet til en plejefamilie. Mette Larsen, leder af Videnscenter for anbragte børn og unge, bidrager og inspirerer til dagens tema ved at fortælle om erfaringer fra projektet.

Herefter drøftes emnet i en paneldebat med deltagelse af bl.a. folketingspolitikere Trine Torp, SF og Karina Adsbøl DF, som begge har stor indsigt i anbringelsesområdet, og som RIFT igen har inviteret til at hjælpe os med at drøfte, hvordan anbringelsesområdet forbedres, herunder hvordan vi sikrer, at loven og dens intentioner overholdes og føres fagligt kvalificeret ud i livet.

Efterfølgende belyses emnet af forskerne Anette Faye Jacobsen, Institut for Menneskerettigheder og Anne-Dorthe Hestbæk fra VIVE, med omtale af igangværende forskningsprojekt om bl.a. samarbejdet om det anbragte barn.

Som afslutning på dagen ser vi på samarbejdet fra anbringelsesstedernes perspektiv ved repræsentant fra LOS (Landsorganisationen for Sociale tilbud) samt forfatter til bogen "At bygge bro" (der udkommer i oktober), Jytte Jakobsen, der som bl.a. tidligere plejemor sætter fokus på bud på, hvordan rammerne bedst fremmes for at bygge bro mellem plejefamilie og forældre/ familie.

Tilmelding og betaling

Tilmelding og betaling sker via vores hjemmeside www.rift.center/tema-arrangementer

Pris 400 kr. incl. forplejning: Kaffe/the, sandwich + 35 kr. i billetgebyr til Biletto.
Vi anbefaler hurtig tilmelding.

Mail sus.munck@mail.tele.dk, hvis du ikke har økonomisk mulighed for at betale. Vi har et mindre antal fripladser til rådighed.

Arrangør

Foreningen RIFT (Foreningen for Retssikkerhed i Familiers Trivsel)

Program

Registrering, kaffe/te og en bolle fra kl. 9.15.

- 10.00 - 10.10 **Velkomst v. RIFT:**
Præsentation af case-samlingen/ eksempler på, at det halter med tilstrækkeligt gode rammer for samarbejdet om det anbragte børn.
- 10.10 - 10.40 **Hvad siger loven? Cand. jur. Bente Adolphsen.** (incl. spørgsmål fra salen)
- 10.40 - 11.20 **"En stemme i klemme: Mentalisering af barnet/ den unge ved anbringelse"**
Psykolog Flemming Sell og Psykolog Rikke Lyngdam/ FOLIKO.
(incl. spørgsmål fra salen)
- 11.20 - 11.35 Kort kaffe/te-pause.
- 11.35 - 12.05 **"Det gode match – erfaringer fra et projekt om inddragelse af børn og forældre i matchet til en plejefamilie".** (incl. spørgsmål fra salen)
v. antropolog Mette Larsen, leder af Videnscenter for Anbragte Børn og Unge.
- 12.05 - 12.45 **Frokostpause.**
- 12.45 - 14.00 **Paneldebat:** Hvordan sikres det gode match/ de gode rammer for samarbejdet om det anbragte barn? (incl. spørgsmål fra salen)
Trine Torp, Medlem af folketinget/SF; Karina Adsbøl, Medlem af folketinget/ DF; Cand. Jur. Bente Adolphsen; Mette Larsen, Antropolog, leder af Videnscenter for Anbragte Børn og Unge; Thomas Vorre-Grøntved, Formand, Plejefamiliernes Landsforening (PLF); Michael Graatang, Direktør, Landsforeningen af Opholdssteder (LOS), Repræsentant fra De Anbragtes Vilkår; Susanne Munck, Formand, RIFT, Repræsentant fra Socialtilsynet (inviteret).
- 14.00 - 14.15 **Kaffe/te-pause.**
- 14.15 - 14.45 **Undersøgelsen: Samarbejdet om det anbragte barn**
(incl. spørgsmål fra salen)
Anette Faye Jacobsen, seniorforsker ph.d., Institut for Menneskerettigheder og Anne-Dorthe Hestbæk, seniorforsker, VIVE (Det Nationale Forsknings og Analysecenter for Velfærd).
- 14.45 - 15.25 **Uddybning om status/ forslag set fra praktikernes/ anbringelsesstedernes side** (incl. spørgsmål fra salen)
Forfatter til bogen "Byg Bro", Jytte S. Jakobsen, tidligere plejemor, Repræsentant for Anbragte Børns Vilkår.
- 15.25 - 15.30 Farvel og tak for i dag **v. RIFT.**

Bogen kan bestilles på BygBro.dk

Bogen sætter fokus på samarbejdet mellem plejeforældre og forældre til anbragte børn.

JYTTE K. JAKOBSEN

BYG BRO

Samarbejde mellem
forældre og plejeforældre

Case-samlingerne ligger på www.rift.center
Trykte udgaver af case-samlingerne kan mod betaling
af Porto rekvireres ved henvendelse til info@rift.center

Sat ud på et sidespor

Om manglende retssikkerhed i anbringelsessager

Case-samlingerne ligger på www.rift.center
Trykte udgaver af case-samlingerne kan mod betaling
af Porto rekvireres ved henvendelse til info@rift.center

At blive undersøgt

**Case-samling om børnefaglige undersøgelser
og forældrekompetenceundersøgelser -
med fokus på retssikkerhed og kvalitet**

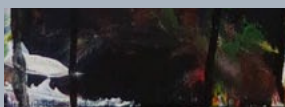
RIFT
Retssikkerhed i Familers Trivsel

Case-samlingerne ligger på www.rift.center
Trykte udgaver af case-samlingerne kan mod betaling
af Porto rekvireres ved henvendelse til info@rift.center

Børne- ungesager i etniske minoritetsfamilier

Om udfordringer, manglende ligebehandling og retssikkerhed

RIFT
Retssikkerhed i Familiers Trivsel

Samarbejdet om det anbragte barn:
Cases med fokus på kommunernes ansvar for at skabe rammer for samarbejdet mellem
forældre/ familie og anbringelsessted
udarbejdet af Foreningen RIFT ved
Rikke Skovgaard-Bech og Susanne Munck

Udarbejdet i forbindelse med
Temaarrangementet: Samarbejdet om det anbragte barn/ den anbragte unge –
med fokus på kommunernes ansvar for at skabe rammer for samarbejdet
mellem forældre/ familie og anbringelsessted.

20. november 2019

Arrangeret af
Foreningen RIFT (Retssikkerhed i Familiers Trivsel) www.rift.center

Omslag og illustration
Malerier af Jenny Malena Högberg,
Omslag og grafik RIFT

Case-samlingen i hæfteform kan mod betaling af porto rekvireres hos:
RIFT
info@rift.center
downloades fra www.rift.center

Kontakt for yderligere informationer
Susanne Munck, formand for RIFT, tlf.: 40 75 07 58
sus.munck@mail.tele.dk